

VOL. LXVI.

No. 8

SOKOL AMERICKÝ

VĚSTNÍK
AMERICKÉ OBCE SOKOLSKÉ

OBSAH:

Jar. Vrchlický: Čechy (báseň). — K Novému roku 1945 (cut) a báseň br. Jarky. — Karel M. Prchal: Lvi silou, vzletem sokolím! — Leden nár. buditelů. — Jos. Čermák: O všeličem a trochu také o nás. — Dr. Vojan: K 110. výročí hymny "Kde domov můj?" — Red.: Sokolská převýchova žen. — Za Dr. Jar. Vojanem. — Zprávy organizační: Předsednictvo AOS. — Finanční výkaz za prosinec 1944. — Názevnictvo AOS. — Ú. Vzděl. Sbor. AOS. — Župa Střední. — Sokol St. Louis, Mo. — Župa Východní (výroční schůze). — Župa Severovýchodní. — Slovak Patriots join forces with Russians. — Čs. airman active over France and Russia. — Různé články. — Jarka Jellnek: Tělocvičná hlídka.

JANUARY 1945

Office: 2348 Clinton Ave., Berwyn, Ill.

Entered as Second Class matter May 23, 1929, at Post Office at Berwyn, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Sokol Americký

Official Organ of the American Sokol Union.

Vychází 15. každého měsíce v Berwyn, Illinois.

Pořadatel:

Editor:

JARKA KOŠAŘ
3122 S. Clinton Ave., Berwyn, Ill.

Výpravčí: LAD MEJDRICH
2348 S. Clinton Ave., Berwyn, Ill.

Redakce zodpovídá pouze za své vlastní práce. Příspěvky a dopisy do listu, články, ilustrace, návrhy k těmto a jiné musí být v rukou pořadatele do 1. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny, a to ještě s výhradou, že práce pilnější a důležitější vždy mají přednost. Rukopisy se nevracejí a neschovávají déle nežli od čísla do čísla.

Přestěhování oznámí výpravčímu každý předsedlivší se člen sám, a sice možno-li do posledního toho kterého měsíce, s podotknutím, ke které jednotě náleží. Nové, odstoupě a vyloučené členy s adresami oznamuje jednatel aneb účetní jednoty jednateli Předsednictva a též výpravčímu každý měsíc.

Úřadovna Předsednictva A. O. S.

VÁCLAV KONEČNÝ, jednatel
(Úřaduje od 9 hod. ráno do 4 hod. odpo.)

2345 So. Kedzie Ave.,
Tel. Rockwell 5085
Chicago, Ill.

436

KAREL M. PRCHAL,
starosta,
2419 S. Scoville Ave.,
Berwyn, Ill.

JARKA JELÍNEK,
náčelník,
1412 W. 18th St.,
Chicago, Ill.

KATA DANKO,
náčelnice,
4955 Henderson Ave.,
Chicago, Ill.

JOSEF FALTA,
pokladník,
3404 W. 26th St.,
Chicago, Ill.

JAR. J. ZMRHAL,
předseda Ústř. Vzděl. Sboru,
4301 W. Cullerton St.,
Chicago, Ill.

JARKA KOŠAŘ,
vzdělavač Ústř. Vzděl. Sboru,
3122 S. Clinton Ave.,
Berwyn, Ill.

ČECHY.

Nad velebou Tvých lesů,
niv Tvých požehnaním,
nad prostou krásou vsí,
nad ruchem starých měst
když ve radostném plesu
šťastný syn se skláním,
Ti chtěje ve kadeř
své písne snitku vplést,
proč váhám, proč se třesu,
stěží slze bráním?
Já chudý, královna Ty
zářné velebnosti,
já dítě vteřiny,
Ty paní budoucnosti,
můj věnec ze slov jen,
Tvůj z nesmrtelných hvězd!
Na zkvetlém sediš luhu,
o hor příkré svahy
své moci vědoma
se klidně opíráš,
Tvým obrovitým křeslem
skal jsou nahé prahy,
kol čela pralesy
jak hustý závoj máš;
u nohou Tvojich v duhu
plnou svěží vláhy,
kam oko pohlédne,
se vlní klasů moře
až v obzor mořavý,
kde ruku hora hoře
jak v tanec podává —
Tvá neproniklá stráž!
A srdce Tvého srdce —
divuplná Praha!
Ó, kdo by neslyšel v ní
Tvého žití tep?
To klenotnice,
kam vždy ruka Tvoje sahá
pro hávu tvého šperk
i ducha svého chléb.
Ó, jásej, matko, pohled',
roste a se vzdmáhá!
Jak přeplněná číš vše
žití jarým ruchem,
je vskutku srdcem Tvým,
Tvým dechem
a Tvým duchem —
kraj rukou dělnou jest,
myslící ona leb.
Ty povzneseš lesk slávy
královské své témě
a velká bohatstvím
a zkvetlá úrodou,
zas budeš Karla, Husa,
Žižky volná země
zas vůni prodechnutá
a zpěvy lahodou.

Jaroslav Vrchlický.

SOKOL AMERICKY

VĚSTNÍK AMERICKÉ OBCE SOKOLSKÉ

Ročník LXVI.

Berwyn, Ill., 15. ledna 1945.

Číslo 8.

DO NOVÉHO ROKU.

STARÝ ROK do moře věčnosti padá,
Nový zas vychází nadějí pln —
lidstvo co v duchu si toužebně žádá,
mír aby zavládl z bouřlivých vln . . .

Válečná vřava by umkla navždy,
národy aby se zhojily z ran —
mírem by skončilo loupení, vraždy,
na svět jež uvalil Hitler-satan.

V dějinách lidstva to příkladu nemá,
aby kdys kulturní národ byl kles'
pod zvíře, jehož tvář je sice němá,
ale přec stojí výš než Hitler dnes!

V šíleném řádění být světa pánem
pobouřil na sebe celičký svět —
Spojenci vyřkli však nad tím Satanem
ortel a ženou ho do Němec zpět . . .

Stromy přec nerostou do nebes výše,
každé zlo dojde vždy odplaty zas,
byť to byl "nadčlověk" z německé říše,
na konec vezme ho jednou přec d'as!

Zasvitne slunéčko Svobody lidu,
který si vykoupil očištěc svůj,
kdy pod tou nadvládou poznal jen bídu,
tak jako nešťastný též národ můj . . .

Strašlivá odplata dojde na vrahy,
k pomstě se probudí zas český lev,
vyžene krvavé nacisty z Prahy —
českou zem vyčistí z německých plev.

Ze Sudet vytvoří hranici pevnou,
od níž se odrazí německý vzdor,
stráž věrnou postaví, aby zas jednou
nepřítel nevníknul do českých hor!

Stráží tou bude zas mocná páž Sokola,
kterou ni síla a Němců zášť nezdolá!!

Jarka.

**BUY U. S. WAR BONDS
AND STAMPS!**

Karel M. Prchal:

LVÍ SILOU, VZLETEM SOKOLÍM!

K sokolskému jubileu.

Česká a slovenská zahraniční větev v Americe představuje nejpočetnější emigraci Čechů a Slováků na světě. Nikde jinde nebylo a není nás tolik, nikde jinde neměli Češi a Slováci takovou odpovědnost za sebe samy a za svůj národ jako právě ve Spojených státech amerických. Daleko za Spojenými státy zůstává Argentina a Brazílie s emigrací daleko mladší, než je americká. A teprve potom následuje Kanada.

Všecka emigrace kdekoli ve světě je ceněna podle své životní úrovně. Podle toho, jak žije, jak se snaží hospodářsky, podle míry projevované energie a podle síly své vůle v zápase o chléb. Stojí-li Amerika tak pevně na zásadě "free enterprise", posuzuje každou emigraci v první řadě podle toho, jak příležitosti, již tato země dává, dovedla využít, jak se ku př. čeští a slovenští lidé ve svém existenčním hnutí dovedli osamostatnit, jaká místa zaujímají v průmyslu, zdali jsou prostými zaměstnanci, či dovedou-li zastávat funkce předních dělníků a ředitelů práce atd.

Ale to samo nedostačuje, aby si Američan učinil představu o povaze emigrovaného lidu. Zkoumá povahu jeho rodinného života, péči o domov, péči o děti, zájem české a slovenské rodiny o studia dětí. Sleduje českého člověka do jeho života spolkového. Ví, který národ se projevuje zájmem o knihu a četbu, o kulturní a duchovní život vůbec. I když ve Spojených státech amerických materiální hodnoty převládají nad duchovními a kulturními, ani Amerika nezapomíná, že demokracie nesmí být 'vdovou po duchu'. Sleduje poměr své emigrace k náboženství, k duchovním hodnotám vůbec.

Byla udivena, když poznala odpor českých lidí k církvím bez rozdílu, když zjistila, že čeští lidé z tak značné části žijí

mimo církve i mimo každé náboženství. A právě proto sledovala s takovou účastí český život rodinný, spolkový a kulturní, aby poznala, dovedl-li český člověk jinak nahradit prázdnotu, která v jeho duši vznikla. Američané nedovedli si vysvětlit spor mezi českou duší a chrámem. Neznali ve svých širokých vrstvách problém našeho husitství, naší reformace a potom strašné doby protireformační.

Bylo proto nesmírně důležité, aby Čechoslováci podali svým novým spoluobčanům důkaz, že jejich život tady v Americe není 'vdovou po duchu,' že **Čechoslováci mají vysoké duchovní a životní ideály**, které zdvihají jejich úroveň mravní, které plní jejich život krásou a ušlechtilostí jejich usilování a dávají jejich životu tentýž vysoký smysl, nejméně totéž ušlechtilé poslání, jaké našli ve svém náboženském životě lidé církevní.

To bylo poslání české svobodomyslnosti. Jestli je splnila a jak je splnila, o tom nechci dnes uvažovati. O něco jiného mi jde v této chvíli. Naše americké Sokolstvo bylo součástí duchovně liberální české Ameriky, kusem českého svobodomyslného tábora. A je tedy nutno ptáti se: **Co vykonalo naše Sokolstvo?** Čím se a jak projevovalo, aby representovalo čestně českou větev, svůj celý národ před Amerikou?

Slavíme již v nejbližších dnech památku založení české sokolské tělocvičné jednoty v St. Louis. Osmdesát let žije sokolská idea v této zemi. Ohlížíme se jako poutník, který vykonal daleký kus cesty, na pout', již jsme vykonali, na ty dlouhé míle, které jsme do dneška ušli. Chceme se ptát, zda-li a jak jsme splnili své poslání, které jsme si před osmdesáti lety dali. A konali jsme je skutečně 'lví silou,' vznesli jsme se ke svému poslání 'letem sokolím'?

*

Bude-li jednou studováno, která myšlenka měla na život naší emigrace v této zemi nejmocnější vliv, bude zajisté jednomyslně přiznáno, že to byla a ještě je **idea Tyršova sokolství.**

Ptáte se, proč tomu tak bylo?

Tyršovo sokolství jako nic jiného vyjadřuje šťastně naše tradiční češství i slovanství ve všem jeho kulturním usilování a doplňuje je moderní myšlenkou tělesného zdraví a fyzického prospívání. Neboť každý národ, který ve svém vývoji dospěl určité kulturně politické výše, duchovní maturity, pocít'oval instinktivně, že vedle kultury ducha musí stejně dbát i kultury těla. Tyrš vyjádřil tuto myšlenku jasně i prostě: **V zdravém těle zdravá duše!**

A srovnáváme-li povahu amerického sokolství s poměry v domovině po stránce sociální, shledáváme, že doma bylo sokolstvo v mnohých svých složkách typickým představitelem českého 'měšťanství' sociálně často velmi zaujatého. Toho v Americe nikde nebylo. Její sokolství bylo společensky beztřídní, opravdu a hluboce demokratické, ve své podstatě ušlechtilé sociální, i když nikoli socialistické. Je zájmovo připomenouti si zdejší Dělnické Sokoly jako Dělnické Jednoty Tělocvičné: přes to, že náš lid je a vždycky byl z valné většiny lidem dělnickým, zůstal sjednocen ve svých jednotách sokolských, protože tady v Americe nikdy třídní protivy v naší národní větvi nevytvořily takového prostředí, které jejich vlivem tvořilo se v Čechách a na Moravě na každé sebe zastřenější vesnici.

S hrdostí můžeme tvrdit, že pokud to vůbec bylo možno, zůstalo sokolství dokladem vysoké kulturní i sociální jednoty a úrovně obou našich bratrských větví, české i slovenské, na půdě této naší nové vlasti. A studují-li první leta jeho existence ve Spojených státech, kdy povaha naší emigrace byla stejně politická jako hospodářská proti letům pozdějším, kdy emigraci do světa posílaly důvody více sociální, mám dojem, že sokolské hnutí

až do r. 1900, snad až do první světové války, prožívalo v Americe vrcholná leta svého nejvyššího usilování.

*

14. února 1865, tři roky po založení první sokolské jednoty na půdě staré vlasti v r. 1862 Tyršem, Fuegnerem, Grégrem a Malypetrem, založilo několik mužů v české síni tehdy na Marion ulici v St. Louis první sokolskou jednotu v Americe. Brzy vzrostla na počet 65 bratří vedenných zvěčnělým br. Kovandou a dala základ mocnému sokolskému hnutí v této zemi.

St. Louis byl tehdy českou Mekkou, tím, čím se později stalo Chicago. Tam vznikly podpůrné jednoty, instituce ryze americké. Naši nemohli opomenout, aby svým podpůrným jednotám nedávali jména nejlepších mužů a žen svého národa. Neovládající dokonale anglického jazyka, srůstající jen pomalu s anglosaskou kulturou nové země, toužili, aby se alespoň tímto způsobem opírali o svůj český kmen. Lože Jan Hus, řád Jan Žižka z Trocnova či František Palacký, Božena Němcová a řada dalších jmen naznačovala, že se čeští lidé snaží jít stopami nejlepších českých hlav a moravských srdcí.

Kde kdo však pocít'oval, že je to velmi málo: žít jen vzpomínkami a trochou tradice. Naši bratři i sestry toužili žít vlastním, silným českým životem, když anglosaská kulturní pokladnice byla jim stále ještě uzavřena. Chtěli češství živé, které by dokazovalo, že jako větev nejsme jen minulost a včerejšek, ale také vlastní tvořivý český život v přítomnosti, který nás v kulturním závodění lidstva staví na vysoký piedestal mezi ostatními národy, jež mají světu co říci, které chtějí dát světu vzor a mravní příklad.

Sokolství, zrozené v Praze roku 1862, přišlo jako na zavolanou. Jeho skvělá myšlenka, to bylo to, po čem naši v Americe toužili, co odpovídalo jejich duchovní potřebě, vyjadřovalo jejich touhy: něčím v cizině před svými spoluobčany být. Proto tak brzy přeletěl Tyršův Sokol okeány

a strhl svým letem a vznešeným rozpjetím svého českého ducha naší americkou větev. Proto idea sokolská uchvátila bratry Slováky.

Domnívají-li se někteří, že jsme založením Sokola v Americe prokázali vlastenecký čin a službu svému národu, chci říci, že **daleko větší službu prokázal národ a Dr. Miroslav Tyrš nám: my jsme to sokolství potřebovali**, jako potřebuje plavec na mohutné vodě své kormidlo a veslo. Ti naši sokolští 'bratři', kteří při každé příležitosti vyčítají, že národ doma neprojevil jim dost vděčnosti, nestaral se o ty, kteří a o které jsme se nedovedli postarat sami, **křivdí naší domovině a nemluví prostě pravdu**. Národ nám dal nejméně tolik, kolik my jsme mu vraceli, volajíce tak často o kredit a dupajíce často nevrle nohami, když se nám zdálo, že ten kredit nebyl spravedlivě rozdělován. **Je nespravedlivé to neustálé vyčítání domovu, když je pravdou něco zcela jiného: že národ dal daleko větší mravní hodnoty nám, než jsme, bohužel, my mohli dáti jemu. Dal nám vše to, čím jsme tu vynikli, čím jsme prokázali svou duchovní a kulturní úroveň.**

Ohlédněte se kolem sebe a počítejte národy, kteří jsou výše než my, a kteří níže, daleko níže. Kdo je příčinou jejich vyšší nebo nižší vyspělosti, jejich většího nebo menšího blahobytu, jejich vyšší nebo nižší důstojnosti mezi národy země svobody?

Jejich domovina. Země, z které přišli nadání bud' nižší nebo vyšší kulturou duchovní a probuzeností sociální.

Ano, nikdo z nás nemá své vlasti cokoli vyčítat, leda by byl člověk neuvážlivý nebo dokonce zlý a rozvratný. **Ale dobří čeští jako slovenští lidé stojí před obrazem své vlasti a jejího lidu s hlubokým vděkem, a svou pomoc, již přispívají v boji za svobodu, splácejí jako čestný dluh. Nic víc.**

Tyto myšlenky mi jdou hlavou, myslím-li na to, co dala stará vlast československé Americe nádhernou ideou Tyršova so-

kolství. Jen proto se sokolství stalo naší navštívenkou, naší hrdostí, naším kormidlem a veslem na širokém moři amerických národů. Zatím, co některé přistěhovalecké větve žily sociálním i společenským primitivismem, zatím, co jejich vzájemný život se vyčerpával jen ubohými a vždycky neplodnými spory, spolkařením bez ducha a myšlenky a rvačkami o to, kdo má být předsedou v spolku Pišišvor, zda Franta Řehťáčka nebo Vinca Boulevard, odvážili se Čechové k pozitivní, úrodné a tvořivé práci, neosobní, ideové a skutečně kulturní. **Čechové pomáhali nejlepším americkým duchům zdvíhat celkovou úroveň jejich nové vlasti**. Naplňovalo je to hrdostí, že nepřišli do této země jako žebráci, ale že mají také sami co rozdávat.

Protože sokolství sloužilo vysoké ideí ušlechtilého lidství, **ztratilo všude tam, kde je vedli ušlechtilí a ideální mužové a ženy, spolkářský charakter**. Stalo se **hnutím**, strhlo lidské mysli, lidská srdce a duše. Čeští lidé k němu hleděli jako k majáku, jako k světlu na vysoké hoře. Protože v něm byl program a plán, byla v něm síla. A byl to zase Tyrš, který upozorňoval národ na velikou sílu dobře řízené energie, když pravil, že 'tam se svět hne, kam se síla napře'.

A to je zásluha těch prvních našich bratří, kteří v únoru 1865 zapálili vysoký oheň na našem národním obzoru ve Spojených státech. Za tím vysokým světlem vyrůstala jednota za jednotou, sokolský prapor za praporem se zdvíhal v zemi mezi oběma okeány. St. Louis v 1865, rok na to zrodilo se již sokolské Chicago. Srpen roku 1866 uvítal chicagskou Tělocvičnou Jednotu Sokol, jejíž základy kladli bratři Borek, Jurka a František Novák v budově Slovanské Lípy na Clinton.

Dva roky po St. Louis, v r. 1877 zdvihl se sokolský prapor nad českým Novým Yorkem, dal základ sokolské jednotě v Morrisania, povzbudil probudilé mysli v Baltimore, kde počala svůj blahodárný ži-

vot jednota Blesk. A potom jde hnutí na západ. Probouzí se sokolský ruch v jednotách Tyrš v Cedar Rapids, Omaha, Crete, Manitowoc, Cleveland, Westfield a další světla a ohně ve všech státech Unie. Mnohé z těch, které byly mezi prvními, umřely již na duchovní úbytě, protože nenesly sílu světla, kterým sokolská idea svítila. Ale mnohé, jsem rád, že to mohu říci, velmi mnohé svítí i dnes, žijí, brání se mužně všemu tomu, co usiluje o jejich smrt. Stojí jako muži, jsou věrny jako ženy, volající slavné slovo Masarykovo: **Vytrváme až do konce!**

Ani netušíte, jak si Vás proto, sestry a bratři, vážím, ani snad neuvažujete, jak je krásný ten váš zápas se smrtí, proti níž vítězíte. Mám vás z celého srdce rád. Smutný je život v těchto dnech. Ale myslím-li na vás, na vaši věrnou vytrvalost, jsem št'asten, že tady žiji s vámi.

A potom rok 1877. Jaký to byl rok, čeho byl dokladem a co vykonal pro nás pro všechny? V r. 1877 spojily se americké sokolské jednoty české v mocnější proud. Tak jako jednotlivé prameny a potoky v řeku, spojily se jednotnou dobrovolnou kázní. Sokolství právě toho roku si uvědomilo, že od svého spolkařství musí se změnit na duchovní a kulturní hnutí: založilo 15. srpna 1878 na sjezdu v Chicagu Národní Jednotu Sokolskou.

Několik měsíců na to vytvořilo si sokolské hnutí svůj první a společný sokolský orgán, "Sokol Americký". Za osmdesát let svého působení zasloužil se o sokolské hnutí snad nejvíce, neboť udržoval hořící plamen sokolské ideje po vší zemi. Prvním jeho redaktorem byl G. B. Reišl, posledním náš ušlechtilý Jarka Košař, starý, věrný voják sokolského ideálu. S ním pak a před ním náš Josef Čermák, onen skvělý sokolský charakter, na který bude v této zemi vzpomínáno, pokud poslední Sokol tu bude žít.

Od let 1879 až do 1900 nebylo takřka jediného roku, aby jednot rychlým postupem nepřibývalo. Hnutí pak samo

zachvátilo také svět našich amerických žen, které jednak v odborech sokolských jednot, jednak v jednotách samostatných následovaly jednoty mužské. A zase to byl St. Louis, kde ženy započaly, aby po nich následovaly sestry newyorské, v r. 1876 a 1884.

A tak vedle boje za svobodu z r. 1914 až 1919, nyní pak z r. 1938, byla Tyršova idea jediným kulturně národním hnutím, které nerozděleno prošlo českou a potom i slovenskou Amerikou, vykonávajíc na všechny náš život nejmocnější mravní vliv. Ostatně i obě osvobozenká hnutí vzala svůj počátek a čerpala svou sílu z hnutí sokolského a činí tak až do našich dnů. Nebylo jediné sokolské jednoty na půdě naší nové vlasti, která by se byla nadšeně nepostavila do řady těch, kteří bojovali za svobodu národa v slavných dnech osvobozenkého zápasu národa ve starých vlastech. Ovšem, také Dělnické jednoty sokolské stejně jako Sokol katolický měly svůj podnět v našem tělocvičném hnutí a přijaly s dobrým rozmyslem Tyršovu soustavu, jež stala se pravou tělovýchovnou soustavou všénárodní. A našly se v součinnosti s námi v dobách osvobozenkých hnutí.

(Dokončení příště.)

Boj o život.

Nejen britské imperium, ale také Spojené Státy bojují nyní o život: Rusko bojuje o život a Čína bojuje o život. Za těmito bojujícími svazky se řadí veškerá naděje poražených národů Evropy, ponížených ukrutným panstvím nepřítelů.

Řekl jsem kdysi, že na naši stranně stojí čtyři pětiny lidského pokolení. Myslím, že i to je podceňování. Byla to jen poměrně malá banda zločinných mužů a jejich vojenských a stranických organizací, jež uvalila na lidstvo tato ohavná zla.

Bylo by hanbou naší generace, kdybychom jim nedali takové poučení, jež nebude zapomenuto v příštích tisíci letech.

WINSTON CHURCHILL

LEDEN NÁRODNÍCH BUDITELŮ . . .

(Vzdělavatelé, vzpomeňte příležitostně našich nár. velikánů v lednu!)

ARNOŠT DENIS, francouzský přítel národa českého narozen 3. ledna 1849 v Nimes, byl pokračovatelem v dějepisném díle Palackého. Vystudovav v Paříži bojoval jako dobrovolník proti Němcům za nešťastné války r. 1870-71.

Roku 1872 přišel do Prahy, aby se věnoval studiu českých dějin, jazyka a jeho písemnictví. V Praze ujal se mladého dějepisce Palacký, který mu poskytl cenné rady a pokyny. Učitelem češtiny mu byl Jaroslav Vrchlický. V Praze pobyl Denis při pilném studiu dvě léta, která pokládá za nejrásnější dobu svého života.

Navrátil se do Francie, působil na universitě v Bordeaux a v Grenoblu, posléze pak stal se profesorem slavné pařížské Sorbony. Napsav řadu přípravných prací vydal r. 1890 veliké dvousvazkové dílo "Konec české samostatnosti", v němž navazuje na Palackého "Dějiny", vystihuje mravní a společenský úpadek našeho národa, jeho příčiny a nevyhnutelný následek v porážce stavů českých na Bílé Hoře. Po 23 letech vydal stěžejní dílo své "Čechy po Bílé Hoře, které dovedl až do r. 1901, dílo to pro nás nejvážnější, končící prorockými větami: "Čechové mají tvrdé hlavy a smělá srdce. Přežili nejhroznější zkoušky a nezahynuli; hrdinným úsilím vůle roztrhali prostěradla, do nichž zahalena byla mrtvola národa dříve, než byla uzavřena do hrobu; dokázali, že se jejich odvaha nebojí žádné oběti, jde-li o obranu jejich práva. Žáci Komenského, je-li toho potřeba, dovedou být opět bojovníky Žižkovými."

Za války světové prokázal prof. Denis české zahraniční revoluci služby neocenitelné. On byl též přítelem a obdivovatelem Sokolstva a 21. ledna 1919 odpověděl na pozdravný příspěvek předsednictva Č.O.S., oceniv hluboký význam Tyršovy ideje nejen pro český národ, ale i pro všechny Slované.

JOSEF DOBROVSKÝ, zakladatel slovanšského jazykozpytu, obnovitel českého jazyka a přední z křisitelů národa, zemřel 6. ledna 1829 v Brně. Po zrušení řádu jezuitského, jehož byl členem, stal se ředitelem semináře na Hradisku u Olomouce, později pak žil jako soukromý učenec a vychovatel na statecích svých šlechtických příznivců, vlasteneckých hrabat Nosticů a Sternberků. Za účely vědeckými vykonal dalekou cestu do Švédska a Ruska, studuje v tamních knihovnách staročeské rukopisy.

Ušlechtilou postavu vzácného tohoto vlastence vykreslil mistr Al. Jirásek ve svém F. L. Věkovi.

Jesuita Dobrovský napravil zločiny jesuity Koniáše. Jestliže tento po celá desetiletí ničil české knihy a hubil tak národní jazyk, Dobrovský naopak přispěl vědeckou svou činností k oživení již odumírající české řeči. Sepsav první vědeckou mluvnici českou a německo-český slovník, zahloabal se do studia slovanštiny, zkoumaje přibuznost a rozdělení slovanšských jazyků.

Slovanstvo miloval vřele a prorokoval mu vždy velikou budoucnost. Se vším důrazem vystoupil proti odstředivým snahám některých Slováků, usilujících o jazykovou odluku slovenštiny od češtiny, neboť slovenšská řeč byla mu jen obměnou české, českou řečí samou jen v jiné zemi. Očistiv starší dějiny české od pozdějších výmyslů, neváhal obrátiti se proti padělaným rukopisům Hankovým; v té příčině zůstává vzorem přísného, vědecky poctivého badatele, který jde jen za pravdou jako po něm Masaryk.

Proto se též vyslovil proti svatosti Jana Nepomuckého a mluví o Husitech jako o našich dobrých předcích, odsuzuje náboženské násilí na národě našem v době pobělohorské páchané. Vědecko-literární odkaz Dobrovského usnadnil jeho pokračovatelům dílo buditelské. Vědecká pověst Dobrovského sahala daleko za hranice, a u hrobu jeho na hřbitově starobrněnském stane s hlubokou úctou každý uvědomělý Sokol . . .

LUDEVÍT ŠTŮR, spisovatel, organizátor a politik slovanšský zemřel 22. ledna r. 1856 v Modře. Byl profesorem bratislavského lycea, avšak na maďarský nátlak zbaven místa, vydával slovanšský politický časopis "Národní Noviny". Na sněmu uherském hájil neohrožené jako poslanec národní, demokratický směr slovanšský, účastnil se jednání Slovanšského sjezdu v Praze r. 1848 a organizoval branný odpor slovanšského lidu proti Maďarům za revoluce.

Po revoluci žil jako soukromník až do své předčasné smrti v Modře u Bratislavy. Na stolici jazyka a literatury českoslovanšské při lyceu v Bratislavě měl hojně příležitosti působiti na studenty, v nichž odchoval Slovanšsku řadu pracovníků, kteří namnoze i za cenu těžkých obětí osobních věnovali se národnímu, mravnímu a sociálnímu obrození slovanšského lidu. Ideály Kol-

lárový a Šafaříkovy slovanské vzájemnosti a houževnaté lpění na dosavadní jednotě písemného jazyka s Čechy byly základem jejich činnosti. Avšak změněné poměry politické, útlak státní moci, hrozící mada'risace Slovenska, snaha připoutati odrodilou šlechtu slovenskou k rodné řeči a spojení evangelíky literární s katolickou skupinou, která už na sklonku 18. století provedla odluku od spisovného jazyka českého, to vše nutkalo Štúra, aby opustil po staletí s Čechy společný jazyk spisovný a vytvořil z podkarpatského jazyka lidového novou řeč literární. Kollár a Šafařík i celá obec pražských spisovatelů stavěla se prudce na odpor novotě, která nicméně na domácí půdě slovenské byla přijata s velikým nadšením. Tak vznikl nový slovenský jazyk literární, avšak písemnictví samo, či spíše jeho ducha nebylo možno od Čechů odloučiti — stáletou kulturní jednotou bylo těžko přervati. Nad záslužnou činností Ludevita Štúra visí těžký mrak odluky společného jazyka spisovného . . .

JAN KOLLÁR zemřel 24. ledna r. 1852 ve Vídni. On obrodil české básnictví světovými živými proudy a zdravými podněty cizích literatur. Ze svého rodiště v Turčanské stolici odchází přes odpor otcův na vyšší školy v Kremnici, Báňské Bystřici a Bratislavě, i dokončuje pak svoje vzdělání v Německu na universitě v Jeně. Na místech, kde dříve hlaholil jazyk Němci vyhubených Slovanů polabských, zdá se mu

každé město, každá vesnice, řeka, hora býti hrobem anebo pomníkem na tomto velikém hřbitově. Odtud odnáší si Kollár hlubokou lásku k slovanskému pravěku a celé myšlence slovanské. Ač mu zde bylo nabízeno místo duchovního správce, vrací se do vlasti, aby věnoval své síly zanedbanému slovenskému lidu. Ze Slovenska pak odehází do Pešti, kde se stal duchovním správcem tamní evangelické obce slovenské. Na sklonku svého života působil jako profesor vídeňské university.

Kollárovu slávu básnickou založila "Slávy Dcera", sbírka 645 znělek s velebným, mohutně působivým Předzpěvem. V díle hlásí se zřejmě vlivy cizí (zvláště působili na Kollára Dante, Petrarka, Byron, Rousseau a Herder). Celým dílem proniká pojmání slovanské myšlenky. Slované jsou mu mohutným celkem, jemuž osud určil vznešený úkol obroditi ostatní odumírající lidstvo. Stane se tak, až se Slovanstvo domůže svornosti a svobody. Další vůdčí myšlenkou díla Kollárova jest lidskost, kterou chce povznést nejen Slované, nýbrž i veskeré lidstvo.

"Slávy Dcera" působila vlivem velmi mocným. Budila slovanské vědomí, utvrzovala mravní zásady netoliko doma, ale i ve přízném světě slovanském. Některé části byly přeloženy i do němčiny a do angličtiny. Jí dovedl se Kollár přiblížiti úrovni světové poesie, dovedl uchvátiti české básníky v řadě dalších desetiletí.

O VŠELIČEM — A TROCHU TAKÉ O NÁS.

Jos. Čermák.

PROMLUVÍME si dnes o něčem, o čem také "mnoho lidí ničeho neví", ale slíbil jsem, že to "něco" zde poněkud objasním a číslo orgánu našeho s tím vysvětlením tazateli zvláště pošlu. Tak ten tazatel překvapil mne kdysi touto námitkou, týkající se našeho působení: "Vím, že tělesná cvičení jsou našemu zdraví prospěšná, ale že by měla také vliv na povahu, že hrami vyvíjel a zdokonaloval by se charakter, to se mi nemohlo nikdy v hlavě srovnat. Mohl by jsi mi věc tu vysvětlit?" To vysvětlení jsem slíbil a zde jest: Každý obor naší výchovy tělesné působí na naše tělo jinak. Některé dávají nám sílu, jiné obrňují nás odvahou, povzbuzování oběhu krevního působí přímo na zdraví všech orgánů a abych tomu, co je Ti známo, nevěnoval příliš mnoho místa, poukáži na výsledky dobře vedených her. Při hrách osvo-

juje si hráč jeden z hlavních článků Tyršova evangelia a sice, že "jednotlivec je ničím, celek vším," a v takové hře zvyká si také uplatňovati zákon "jeden za všechny, všichni za jednoho." Chce-li ale schopný, obratný hráč uplatniti své "já" a tak strhnouti nadšené projevy pochvaly diváků jen na sebe, znechutí součinnost hráčům ostatním a ti pak nedbají, zvítězí-li jejich četa nebo ne, když zásluhu o výhru odnese ctižádostivý jednotlivec. Všimni si na příklad známé hry "basket-ball". Octne-li se schopný, ale ctižádostivý hráč na místě, odkud by mohl lehce míč do koše hoditi, dají si ostatní nespokojení hráči na tom záležitosti, aby mu míč přihozen nebyl, čímž snaží se domýšlivost jeho ochladiti a nedbalým přihazováním si míče mezi sebou poskytují nepřátelským hráčům příležitost míče se zmocniti. V případě takovém po-

střehne-li vedoucí, že jeden z jeho hráčů pokouší se uplatnit jen sebe na úkor celku, zastaví hru, "hvězdu" odstraní ze hry a nahradí ji hráčem jiným, třeba i slabším, ale takovým, který má na mysli jen prospěch celku a horlivosti svoji ostatní k nové výbojnosti povzbudí. Totéž platí i o hře "kované" (soccer), kterou můžeš často sledovati na našich hřištích, kde také ctižádostivé "hvězdy" někdy porážku své čtyry zavíní. Svědomitý vedoucí také nedopustí, aby hráči jeho dobývali si vítězství porušováním pravidel, třeba činili to tak obratně, že to rozhodčí ani nepostřehne, jen když jim takový nepoctivý způsob hraní pomůže k vítězství. Ale taková nízká, nepoctivá taktika zanášena jest pak do spolkového života, do politiky i do obchodu a není v závodění našem trpěna. Naučí-li se hráči hrát poctivě, přenesou své dobré osvojené vlastnosti později také do veřejného působení a i zde bude mít každý vždy na mysli, že jednotlivec jest ničím, ale celek vším, i zde dovede potlačit své "já-štví", shledá-li, že jedině tím prospěti může celku. O tom bych mohl psát do nekonečna, ale těch několik uvedených příkladů doufám že stačí. Vyučoval jsem hram bez-mála půl století a nabyt jsem dosti zkušenosti v poznávání, jak dobře vedená a poctivá hra na hráče působí. To jest jak sokolská výchova působí na vývin ušlechtilé povahy, na vývin charakteru. K všelikým tajným úskokům uchylují se i hráči věku útlého a tu má svědomitý vedoucí příležitost klásti již v útlou mysl dětskou zárodky poctivosti, později charakteru.

* * *

Slyšíme často, že spolek jest ovládnán tak zvanou "klikou", která vlivem svým dává ostatním směr ve všech počínech bez ohledu na to, prospívá-li to celku nebo ne. Taková činnost "klik" ve spolcích rovná se způsobu chování hráčů, kteří snaží se ukojit svoji ctižádost bez ohledu na celek. Chtěl bych působiti zde s vámi aspoň tak dlouho, až bychom si mohli směle říci, že v našich složkách žádných "klik" nestává.

* * *

Čtenář anglických časopisů zajisté pozastaví se nad tím, jaké množství drobných zpráviček přináší o náhlých úmrtích lidí různého stáří i pohlaví. Čtem, že muž jde ráno za svým povoláním, na cestě pocítí nevolnost, klesne a nežli jest dopraven do nemocnice, jest mrtev. Muž, nejmenší známky nevolnosti nepozorující, sedí v autu u kola. Náhle počne se ho zmáhati ochablost a za chvíli skoná. Mladá žena, shánějící dárky pro rodinu v ruchu vánočním, klesá v smrtonosných mdlobách k zemi a lékař konstatuje náhlou smrt. Čteme-li úsudky lékařů o případech takových,

poučí nás, že každé duševní vzrušení působí zlobně na nejdůležitější orgán náš srdce, a nežli srdce podlehne, časté duševní vzrušení počne jinak zdraví naše podryvati. To může pozorovati každý sám na sobě, jak zdravým se cítí, je-li v dobré náladě, je-li vesel a jak celý system náhle ochabne, má-li příčinu k smutku, zmocní-li se ho před něčím vážným obava, nebo utrpěl-li jen ztráty hmotné. A příčinu, proč právě nyní jest truchlivých případů tak mnoho naléztí lze v tom, že tisíce rodin žije v ustavičném strachu, brzo-li je stihne smutná zpráva s pole válečného. Tu je přirozeno, že bylo-li srdce již dříve oslabeno v stálých truchlivých obavách, podlehne. To vše není čtenářům ničím novým, ale zapamatuj si každý a každá příčinu, proč je to zde připomínáno: Jest nyní apelováno na učitelky, aby činily dětem pobyt ve škole co nejpříjemnějším a sice tím, doveďou-li opanovati sebe a nevymáhají si kázeň u dětí častým hněvivým káraním. Pamatuj, jak i moje děti do školy jít se přímo obávaly, když se dostaly do třídy, kde vyučovala učitelka, vymáhající si kázeň tak hlučným způsobem, že děti žily tam v ustavičném strachu. Takové učení jest odsuzováno, poněvadž může zvláště u slabších dětí položit základ k budoucím poruchám srdečním. A zdůrazňuji při tom, že takové účinky mají na útlé děti i nesváry rodinné. A proto ještě několik slov k našim vedoucím: Snaž se každý a každá učiniti hodinu tělocvičnou hodinou radosti, hodinou veselí. Vim, že každý má co dělati s nezbednými jednotlivci a k těm promluve v soukromí po cvičení, pokuste se přátelsky jim vysvětliti, jak jako budoucí sokolové chovati se mají a to-li nepomůže, promluve s rodiči. Těm vysvětlete, proč se stanoviska zdravotního chcete učiniti hodinu tělocvičnou hodinou štěstí, hodinou veselí a to že by bylo nemožným, kdyby jejich nezbeda vám v tom zúmyslně překážel. V tělocvičně mají děti po školních hodinách prožiti chvíle osvěžení, neboť jen tak naše zdravotní působení jsme s to všestranně doplňovati.

* * *

Čti každý a vštip si také hluboko v paměť, co nám připomíná známý Dr. Mayo, říditel Mayo kliniky: "Každé druhé lůžko v našich chorobnicích jest zaujato nešťastníkem chorobného ducha, idiotem, osobou předčasně sestárlou. To jsou následky trampot duševních. Trampotám takovým mozek podléhá — ne práci, ne námaze tělesné."

* * *

A když už rozepsal jsem se o tom, jak pocity radosti a veselí působí blahodárně na naše zdraví, jak tělesné tak i duševní, doplním to pro nás všechny radostnou zprá-

vou, že poměr dicentralisace Československa má býti tak upraven, aby odstraněny byly příčiny k stížnostem a (dle prohlášení velvyslance Hurbana) i dle dohody presidenta Beneše se Sovjetským Svazem Slovensko stalo by se nerozlučnou částí Československé republiky. Ve všech domácích věcech budou si Češi, Slováci a Podkarpatští Rusové sami rozhodovati. V jisté publikaci anglické vyličen byl poměr ten podrobně a sice že zřízení to podobati se bude federálnímu zřízení Spojených Států Amerických, kde každý stát má svoji domácí správu, svůj sněm a svého guvernera, ale vláda celku jest ve Washingtonu a tak rozděleno

býti má Slovensko, Poddkapatská Rus, Čechy, Morava a Slezsko s ústřední správou v Praze. Nelze v této chvíli říci, jak správným jest vyličení publikace anglické, ale buď jak buď, obě jest slibnou předzvěstí pro naši starou a těžce zkoušenou domovinu, neboť tam zavládne klid, rychlý vývin a to jistě naplní nevýslovnou radostí každého Čecha i každého Slováka, neboť nebude stávatí nejmenších příčin k stížnostem na panovačnost jednoho živlu nad druhým. Snaha všech soustředěna bude jen št'astné budoucnosti znovuzrozené republiky a k tomu všem upřímným našincům v tomto Nqvém roce srdečně gratuluji.

K 110. VÝROČÍ TYLOVY PÍSNĚ:

"KDE DOMOV MŮJ?"

Dne 21. prosince 1834 dávala se ve Stavovském divadle v Praze, mezi Rytířskou ulicí a Ovocným trhem, Tylova fraška "Fidlovačka aneb Žádný hněv a žádná rvačka". Bylo to patero obrazů, dle života pražského sestavených od Josefa Kajetána Tyla. Tento nejnadšenější a nejobětavější z našich buditelů ve "Fidlovačce" pokusil se poprvé o lokální frašku pražskou. Obsah její není nijak významný, ale přes to Tyl zobrazil v ní některé význačné typy pražské let třicátých tak obrazně a věrně, že z toho měl i mrzutosti. K vnějšímu úspěchu kusu nejvíce přispěly písně, k nimž skladatel Fr. Škroup složil nápěv. A jednou z nich byla píseň, o které ani Tyl, ani Škroup se nenadáli, že ji český národ povznesl na prestol národní své hymny.

Druhý obraz Tylovy frašky uvádí nás na louku do Nulského údolí, kde se konala každoročně jarní slavnost pražského lidu, ve středu po Velikonocích. Za dob řemeslných cechů byla "Fidlovačka" (pojmenovaná dle dřevěného nástroje, jímž obuvník hladí čili "fidluje" kůži na podešev a podpatek, aby nabyla hladkosti a lesku) slavností cechu ševcovského, jako "Slamník (štrozok) v Bubenči den před tím byl slavností cechu krejčovského. Fidlovačka měla dlouhé trvání. Ještě jako středoškolsí studenti v letech osmdesátých nevynechali jsme ani jedině. Byly tam produkce komediantů, loutková divadla, krámy perníkárské a s jižním ovocem, pilo se a tančilo v zahradě sousedícího nuselského pivovaru.

V sedmém výjevu druhého obrazu objeví se šedivý, slepý houslista Mareš, veden vnučkou Bětuškou, jež si na druhé ruce nese lesní roh (French horn). Dráb osloví starce: "Nu, tak tedy, starý! Měj se k

tomu! Zaladěj něco řádného!" Mareš se posadí na kámen se slovy: "Mnoho neumím, neumím — co ale dám, je ze srdce." A mezi úvodem a písní s dohrávkou svých houslí a Bětuščina lesního rohu počne zpívatí:

"Kde domov můj?!"
Hučí voda po lučinách,
Bory šumí po skalínách,
V sadě skví se jara květ —
Zemský ráj to na pohled!
A to je ta krásná země —
Česká země — — domov můj!

Kde domov můj?!"
Znáte v kraji bohumilém
Tiché duše v těle čilém,
Jasnou mysl, znik a zdar,
A tu sílu, vzdoru zmar:
To je Čechů slavné plémě —
Mezi Čechy — — domov můj!"

Po písní praví dráb: "Dobře tak, starý, dobře! (Oči si utírá.) Až mě to pod klapka-ma zašimralo."

Kolikrát již každému z nás zarosily se oči při této Marešově písní, jež Tylovi "šla ze srdce" a v níž tajuplně dřímalo nejskvělejší poslání?

Nápěv komponoval několik dní před prvním představením "Fidlovačky" Fr. Škroup ve strastiplné noci, bdě u lože nemocné své ženy, rodem Koudelkové, s níž se oženil r. 1831 a jež pak zemřela 1837. Nápěv je složen v duchu Mozartově, který r. 1785 od oper "Figarova svatba" a "Don Juan" opanoval Prahu až do smrti Václava Jana Tomáška, největšího českého skladatele v době předsmetanovské, r. 1850. Tomášek po prvním poslechnutím Mozartova "Dona Juana" byl zachvácen nadšením pražských hudebníků pro Mozarta, jemuž zůstal oddán do konce života. A tak skladby české

TĚLOCVIČNÁ HLÍDKA

Řídí Jarka Jelínek.

V novém roce!

Vstupujeme do nového roku s heslem: "Pracovat — vytrvat a zvítězit!" Je to heslo silných slov, které však musí být podloženo vytrvalou prací, aby bylo skutečně.

Především pracovat. Každý dle svých sil a možností má pracovat k docílení vítězství nad nepřáteli a tak podpořit naši chrabrou armádu. Pilná práce ve všech oborech lidského snažení a vědění doplňuje a podporuje naše statečné bojovníky, kteří mimo své práce a povinností vojenských dávají své životy v oběť za svoji a naši vlast. Mimo práce pro vítězství je zde ještě i práce pro udržení činnosti sokolské a národní. Pracujme i zde pilně a ochotně!

Vytrvat a nenechat se odradit od poctivé práce znamená sílu ducha a pevnou povahu — sílu nervů. I když únava přichází, neb rozladění duševní z nepochopení, či práce skutečně vyčerpávající, nutno vytrvat! Povoláním a ochabnutím oslabujeme celek a podporujeme snahu nepřátel, at'

na válečném poli neb v zázemí. Vytrvat i za nejtěžších okolností, i když někdy jedovatá slina pomluv stříkne a odebírá chut' k práci. Vytrvat a nedbat na posměšky, falešnou kritiku a lživé osočování. Vytrvá, dobrá práce má zdárné výsledky a pravda na konec přece jen zvítězí. Pracujme čestně, pilně a poctivě! Vytrvejme — neochabněme v této těžké době ve válečném úsilí pro vítězství, vytrvejme i v práci sokolské!

Zvítězit! Vítězství podmiňuje využití všech sil a schopností každého jednotlivce a celého národa. Vítězí se v boji! Boj bývá často těžký. Bojuje pravda a spravedlnost proti násilí. Někdy dočasně vítězí násilí a lež. Leč boj za svobodu a pravdu činí bojovníky oddolnějšími. Bojují s nadšením, pracují poctivěji, vytrvávají za každých okolností a na konec vítězí!

Bud'me všichni dobrými bojovníky pro vítězství naší vlasti!

J. J.

V tělocvičnách 1945.

Po pěti letech světové války a po třech letech bojů naší armády s nepřáteli cítíme, jak hluboko zasáhla tato hrozná válka do sokolského života.

Borci a již i dorostenci sokolští uplatňují své síly v armádě v takovém počtu, že naše tělocvičny jsou prázdné. Síla sokolská, ti drazí, stateční chlapi jsou naší pýchou. Vzpomínáme je, vzpomínáme na všechny, skláníme hlavy před hrdiny, kteří se více nevrátí, kteří položili své mladé životy za vlast. Ztichlé tělocvičny jsou dokladem dobré výchovné práce. Dlouhé řady jmen sokolských borců, na čestných plaketách, jsou jiným dokladem sokolské výchovy, jež trvale bude uchována v historii amerického sokolstva.

Vzpomínka na bratry a sestry v armádě je zde na místě. Postrádáme je všude a zejména v tělocvičně. Za vzpomínkou, ale je dobrá připomínka těm, kteří zůstali doma a i když jsou snad starší, že je též postrádáme v tělocvičně. Obracím se ku všem bratrům, kteří mají rádi Sokol, aby nedali

uvadnouti činnosti tělocvičné. Je nutná a potřebná náhrada za naše vojáky. Vstupte do tělocvičen! Neodkládejte!

Mimo starších bratrů jsou tu sestry, které mohou vyvinouti velkou činnost tělocvičnou, jenom při trochu dobré vůli. To je však starost našich Sokolic.

Je zde i naše mládež. Mládež za války, kdy skutečně mravy se uvolňují, potřebuje pečlivého opatrovníka a vychovatele. Vedle školy je zde Sokol, kam patří všechna naše mládež. Uvědoměli rodiče posílají své děti do Sokola. Je nutné působení v našem okolí, seznamováním rodičů a poučováním o sokolské výchově k tomu, aby všechna naše mládež navštěvovala sokolské tělocvičny. Zde posílí své tělo i duši a uchrání se od zla.

Působme všemi cílevědomými prostředky k tomu, aby s výchovou sokolskou byl obeznámen všechen náš lid a mohl pak využití všechny dary, které skýtá sokolská výchova v tělocvičně! Touto snahou a prací zajíme činnost r. 1945.

J. J.

Cvičení mužů a dorostenců pro slet župy Střední AOS. 1945.

Sestavil Jarka Jelínek.

Cvičení je stejné pro muže i dorostence. Cvičí se v trojicích. Muž uprostřed a dorostenci po stranách, s ohledem na malý počet mužů-cvičenců. Pro veřejné cvičení jednot lze upravití útvar libovolně.

Úvod může být doprovázen zpěvem cvičících (prvé dvě sloby uvedené písně).

Oddíl I. je rozcvičující. Budiž prováděn různě — úsečně.

Oddíl II. — Cvičení je vydatné a doplňuje rozcvičení oddílu prvního. Cvičení v sedu může být vypuštěno v případě deštivého počasí při cvičení na venkovním cvičišti.

Oddíl III. obsahuje prvny šermu a těžší změny poloh.

Závěr opět může být doprovázen zpěvem třetí a čtvrté sloky uvedené písně dle hudebního doprovodu "Závěru".

Hudební doprovod: "Hudba ku společným cvičením žen a mužů o sletě v Chicagu 1933", sestavil Karel Matějovec. Zdarma na požádání zašle náčelník AOS.

ÚVOD.

Takt 4/4. Ruch mírný.

- I. 1. Upažením vzpažit vzhůru zevnitř levou, ruka v pěst, dlaní napřed, pravá v bok, pěst hřbetem napřed, loket stranou — hled na levou ruku
  2. — 4. výdrž
- II. 1. — 4. výdrž
- III. 1. pravou trčít vzhůru zevnitř stranou, pěst dlaní napřed, levá v bok, pěst hřbetem napřed, loket stranou — hled na pravou ruku
  2. — 4. výdrž
- IV. 1. — 4. výdrž
- V. 1. stoj výkročný levou vpřed — skrčit zapažmo, pěstě u boků, palce nahoře — hled přímo
  2. stoj výkročný pravou vpřed — trčít vpřed, palce nahoře
  3. stoj výkročný levou vpřed — skrčit zapažmo, pěstě u boků, palce nahoře
  4. přisunem pravé stoj spatný — trčít stranou, palce nahoře (cvičenci o značku vpřed)
- VI. 1. výpon — záklon hlavy — vzpažit vzhůru zevnitř, pěstě dlaní napřed
  2. výdrž
  3. stoj spatný — záklon v lopatkách (výdrž záklonem hlavy) — upažením zapažit zevnitř, pěstě, dlaně dolů
  4. výdrž

- VII. 1. stojem zánožným pravou klek, pravé koleno u levé paty — upažením vzpažit zevnitř, pěstě, dlaně napřed — výdrž v záklonu
  2. výdrž
  3. vzpřím trupu i hlavy — vztyk do stoje zánožmo pravou — zapažit zevnitř (nejkratší cestou), pěstě, dlaně dolů
  4. výdrž
- VIII. 1. celý obrat vpravo na levé patě do stoje přednožmo pravou — připážením a upažením vzpažit zevnitř, pěstě, dlaně napřed
  2. výdrž
  3. přisunem pravé stoj spatný — upažením připážit, pěstě, palce napřed
  4. výdrž
- IX. — XVI. opakuje se I. — VIII., pouze XVI. 3. ruce otevřít, palce napřed.

ODDÍL I.

Takt 4/4. Ruch střední.

- I. 1. Upažit, hřbety nahoře
  2. připážit, palce napřed
  3. předpažit nalevo, hřbety nahoře — podřep únožmo pravou (hlubší)
  4. vztyk — přisunem pravé stoj spatný — připážit, palce napřed
- II. 1. upažit, hřbety nahoře
  2. připážit, palce napřed
  3. předpažit napravo, hřbety nahoře — podřep únožmo levou (hlubší)
  4. přisunem levé stoj spatný — připážit, palce napřed
- III. 1. upažit, dlaně nahoře
  - a. ohnout upažmo, ruce nad rameny, palce nazad
  2. mrštit stranou, dlaně nahoře
    - a. ohnout upažmo, ruce nad rameny, palce nazad
  3. mrštit stranou, dlaně nahoře — výpon
  4. připážit, palce napřed — stoj spatný
- IV. 1. předpažit, hřbety nahoře
  - a. ohnout předpažmo, ruce nad rameny, palce vně
  2. mrštit vpřed, hřbety nahoře
    - a. ohnout předpažmo, ruce nad rameny, palce vně
  3. mrštit vpřed, hřbety nahoře — podřep
  4. připážit, palce napřed — vztyk

- V. 1. předpažit vzhůru levou, palec nahore, zapažit pravou, palec dolů
 2. předpažit vzhůru pravou, palec nahore, zapažit levou, palec dolů
 3. předpažit vzhůru levou, palec nahore, zapažit pravou, palec dolů
 4. půlobratem vlevo stoj úkročný pravou (široký) — připažením upažit, hřbety nahore
- VI. 1. předpažit, hřbety nahore
 2. hmit předklonmo a dotek prstama země, hřbety napřed
 3. hmit předklonmo a dotek prstama země, hřbety napřed
 4. vzpřím — skrčit upažmo, ruce nad rameny, palce nazad
- VII. 1. trčit vpřed, hřbety nahore
 a. záklon — skrčit upažmo, ruce nad rameny, palce nazad
 2. vzpřím — trčit vpřed, hřbety nahore
 a. záklon — skrčit upažmo, ruce nad rameny, palce nazad
 3. vzpřím — trčit vpřed, hřbety nahore
 4. ruce v bok, prsty vpřed, palce nazad
- VIII. 1. otočit trup o 90° vlevo — trčit stranou, hřbety nahore (při otáčení, hled vždy po směru pohybu)
 a. otočit trup zpět — ruce v bok, palce nazad
 2. otočit trup o 90° vpravo — trčit stranou, hřbety nahore
 a. otočit trup zpět — ruce v bok, palce nazad
 3. půlobrat vlevo do stoje zánožného pravou — trčit vpřed, palce nahore
 4. přisunem pravé stoj spatný — připažit, základní postavení.

Čerý oddíl opakuje se ještě jednou!

ODDÍL II.

Věta A.

Takt 4/4. Ruch mírný.

- I. 1. Stoj úkročný levou (široký) — upažit, hřbety nahore
 2. předklon hluboký — předpažením ruce spojit, prsty vložit do sebe a převrácením rukou, dlaně dolů dotek země
 3. vzpřím — spojené ruce pokrčením paží převrátit a napnout vzhůru (do vzpažení), palce nazad
 4. záklon — spojené ruce pokrčením paží převrátit a napnout vzhůru, dlaněmi vzhůru
- II. 1. vzpřím — pustit ruce a upažit, ru-

ce otevřené, hřbety nahore

2. 3. 4. = I. 2. 3. 4.

- III. 1. vzpřím — ruce pustit a přisunem levé vzpor dřepmo, ruce mezi koleny
 2. vztyk — připažit, palce napřed
 3. vzpor dřepmo, ruce mezi koleny, prsty vpřed
 4. vztyk — připažit, palce napřed
- IV. 1. výpon — upažit, palce nazad
 2. 1/2 obrat vlevo do stoj zánožného pravou, levá na plném chodidle — vzpažit, pravá obloukem dolů, palce nazad
 3. přisunem pravé stoj spatný — předpažením připažit, palce napřed
 4. výdrž
- V. — VIII. opakuje se I. — IV.

Věta B.

- I. 1. 1/2 obratem vlevo a stojem předkročným levou klek pravou, béc kolmo — odpažit, hřbety nahore
 2. vzpor klečmo, pravoruč, únožmo levou — levá v odpažení, paže rovně se zemí
 3. 1/2 obratem vlevo vzpor ležmo před rukama snožmo
 4. sed snožmo — ruce opřeny o zem po stranách těla (značka těsně vedle levé strany těla)
- II. 1. sunem skrčit snožmo — předpažit, ruce v pěst, hřbety nahore — mírný předklon
 2. vzpřím — sunem napnout snožmo — skrčit zapažmo, pěstě se dotýkají stran hrudi, hřbety nahore
 3. sunem skrčit snožmo — trčit vpřed, pěstě, hřbety nahore — mírný předklon
 3. = 2.
- III. 1. roznožit — předklon na levo — trčit vpřed dovnitř, ruce otevřít, hřbety nahore, pravá na levé, spočívají na špicích levé nohy
 2. vzpřím, ruce v bok, hřbety napřed, palce vzad — záklon v lopatkách
 3. předklon na pravo — trčit vpřed dovnitř, levá na pravé, hřbety nahore, spočívají na špicích pravé nohy
 4. vzpřím — skrčit upažmo, pěstě nad rameny, palce nazad
- IV. 1. otočit trup o 45° vlevo — mrštit stranou, pěstě, dlaně nahore, pravá paže nad pravou nohou
 2. otočit trup zpět — skrčit upažmo, pěstě nad rameny, palce nazad

3. otočit trup o 45° vpravo — mrštit stranou, pěstě, dlaně nahoře, levá paže nad levou nohou
4. otočit trup zpět — skrčit upažmo, pěstě nad rameny, palce nazad
- V. 1. předklon — trčít vpřed zevnitř, ruce otevřené, hřbety nahoře, dlaně se dotýkají špicí
2. vzpřím — skrčit zapažmo, pěstě u boků, dlaně nahoře — hluboký záklon v lopatkách
3. = 1.
4. = 2.
- VI. 1. vzpřím — přednožit levou zdvihnutím obouruč vněmatelym za lýtko, prsty ze spodu — mírný předklon
2. nohu spustit (výdrž v uchopení)
3. = 1. pravou nohou (s přehmatem na pravou)
4. = 2.
- VII. 1. sunem skrčit snožmo (nohy přitáhnout k sobě, prsa opřít o kolena) — pažema obemknout kolena, ruce sepnout
2. výdrž
3. napnutím nohou vzpor ležmo před rukama prohnutý (pustit ruce)
4. výdrž
- VIII. 1. skřížením pravé přes levou celý obrat vlevo, levoruč do vzporu ležmo za rukama snožmo
2. předskokem na značku stoj spatný — předpažit, palce nahoře
3. připažit, palce napřed
4. výdrž
- Věta A, I. — VIII. takt se cvičí, jak byl popsán, ještě jednou.
- (Pokračování.)

Prostná žákyň II. třídy pro slet župy Střední AOS. 1945.

Sestavila May Konečná.

Prostná I. třídy a II. třídy žákyň se na sletě budou cvičit společně. Na veřejných cvičeních se mohou cvičit každá zvlášť, neb společně, dle libosti.

Hudba pro I. oddíl, "Návrat do vlasti", takt 3/4. Žákyně odpočítat na první až čtvrtá — cvičí ve volném rozstupu.

Základní postavení: ruce v bok, hřbety opřené.

ODDÍL I.

- I. 1. Stoj výkročný levou vpřed
2. přísunem pravé výpon spatný
3. stoj spatný (valčíkový krok)
- II. = I. opačnou nohou
- III. 1. výpon spatný, trčením stranou skrčit vzpažmo vzhůru zevnitř, předloktí šikmo vzhůru dovnitř, ruce sklopené, dlaně dolů
2. 3. výdrž
- IV. 1. stoj spatný, trčením stranou připažit
2. 3. výdrž
- V. 1. stoj výkročný vlevo stranou, předpažit nalevo, dlaně dolů
2. přísunem pravé výpon spatný, paže výdrž
3. stoj spatný, paže výdrž
- VI. = V. opačně (pohyb paží, připažením předpažit napravo)
- VII. 1. 2. 3. třemi podupy celý obrat vlevo (levá, pravá, levá) ruce v bok, hřbety opřené
- VIII. 1. podupem pravé stoj spatný
2. 3. výdrž
- IX. — XVI. = I. — VIII.
- XVII. 1. Prvá a Třetí: půl obratem vlevo do stoje zánožného pravou
2. přísunem pravé stoj spatný
3. výdrž
- Druhá a Čtvrtá opačně
- XVIII. 1. stoj výkročný levou vpřed
2. přísunem pravé výpon spatný
3. stoj spatný
- XIX. 1. předklon vodorovný
2. 3. výdrž
- XX. 1. vzpřím
2. 3. výdrž
- (Cvičenky 1. a 2. — a 3. a 4. stojí čelem proti sobě.)
- XXI. — XXIV. cvičenky si podají pravé ruce a čtyřmi valčíkovými kroky obejdou kolem sebe na svá místa
- XXV. 1. 2. 3. valčíkový krok vlevo stranou
- XXVI. 1. 2. 3. valčíkový krok vpravo stranou
- XXVII. 1. podřep přednožný levou, paže výdrž
2. 3. výdrž
- XXVIII. 1. vztýk, přísunem levé stoj spatný
2. 3. výdrž
- XXIX. 1. předpažit vzhůru, prsty vztýčené, dlaně se dotýkají protější cvičenky
2. 3. výdrž
- XXX. 1. Prvá a Třetí: klek pravou, koleno u levé paty, paže výdrž
2. 3. výdrž

- Druhá a Čtvrtá opačně**
- XXXI. 1. Prvá a Třetí: klek únožmo pravou, levá paže výdrž, pravá předpažit dolů
2. 3. výdrž
- XXXII. 1. 2. 3. výdrž.
- Druhá a Čtvrtá opačně.**
Věta B.
- I. 1. Prvá a Třetí: přísun pravé k levému kolenu, předpažit vzhůru pravou, levá výdrž
2. 3. výdrž
- Druhá a Čtvrtá opačně**
- II. 1. vztyk, přísunem (Prvá a Třetí) pravé, (Druhá a Čtvrtá) levé, stoj spatný, upažit mírně vpřed, drží se za ruce
2. 3. výdrž
- III. 1. 2. 3. Prvá a Třetí: celý obrat vpravo — Druhá a Čtvrtá: celý obrat vlevo, vytočením paží, takže jsou zády k sobě, v upažení.
IV. 1. 2. 3. výdrž
V. — VI. pustit paže, ruce v bok, hřbety opřené, dva valčíkové
- kroky vpřed (levou, pravou)
- VII. 1. třít vpřed, hřbety nahoře — předklon vodorovný
2. 3. výdrž
- VIII. 1. vzpřím, připažit
2. 3. výdrž
- IX. 1. stoj přednožný levou, ohnout upažmo, ruce v týl, malíky nahoře
2. 3. výdrž
- X. 1. přísunem levé stoj spatný, mrštěním stranou připažit
2. 3. výdrž
- XI. — XII. = IX. — X. opačně
- XIII. 1. 2. 3. předpažit vláčně, ruce sklopené
- XIV. 1. 2. 3. připažit
- XV. 1. 2. 3. Prvá a Třetí: půl obrat vpravo do stoje zánožného levou, předpažit, ruce sklopené
- XVI. 1. přísunem levé stoj spatný, připažit
- Druhá a Čtvrtá opačně.**
Celý oddíl se opakuje ještě jednou.
(Pokračování.)

Prostná žákyň I. třídy pro slet župy Střední AOS. 1945.

Sestavila May Konečná.

Rozstup volný.

Základní postavení: stoj spatný, připažit

Hudba na I. oddíl, "Návrat do vlasti."

Takt 3/4.

- I. 1. Ruce v bok, třbety opřené — stoj výkročný vlevo stranou
2. přísunem pravé výpon spatný
3. stoj spatný
- II. = I. opačně
- III. 1. třít stranou, hřbety nahoře
2. 3. výdrž
- IV. 1. připažit
2. 3. výdrž
- V. 1. předpažením vzpažit, palce nazad
2. 3. výdrž
- VI. 1. skrčit upažmo, ruce za týlem, malíky nahoru
2. 3. výdrž
- VII. 1. předklon, paže výdrž
2. 3. výdrž
- VIII. 1. vzpřím — mrštěním stranou připažit
2. 3. výdrž
- IX. — XVI. = I. — VIII.
- XVII. 1. předpažit, hřbety nahoře
2. 3. výdrž
- XVIII. 1. skrčit předpažmo, hřbety nahoře, ruce před prsa
2. 3. výdrž
- XIX. 1. mrstit stranou, hřbety nahoře
2. 3. výdrž
- XX. 1. připažit
2. 3. výdrž
- XXI. Upažením skrčit vzpažmo vzhůru zevnitř, předloktí šikmo vzhůru dovnitř, ruce sklopené, dlaně dolů, stoj přednožný levou
2. 3. výdrž
- XXII. 1. přísunem levé stoj spatný, upažením připažit
2. 3. výdrž
- XXIII. 1. stoj přednožný pravou, upažením skrčit vzpažmo vzhůru zevnitř, předloktí šikmo vzhůru dovnitř, ruce sklopené, dlaně dolů
2. 3. výdrž
- XXIV. 1. přísunem pravé stoj spatný, upažením připažit
2. 3. výdrž
- XXV. — XXXII. = XVI. — XXIV.
- Věta B.**
- I. 1. Zapažit, malíky nahoru
2. 3. výdrž
- II. 1. předpažit, palce nahoru
2. 3. výdrž

- III. 11. podpor dřepmo (snožmo), ruce opírají se o zem vně kolen, mírný předklon
2. 3. výdrž
- IV. 1. 2. 3. výdrž
- V. 1. vzpřím, vztyk, připažit
2. 3. výdrž
- VI. 1. 2. 3. ruce v bok, hřbety opřené a třemi podupy (levá, pravá, le-

- vá) půl obrat vlevo
- VII. 1. podupem pravé stoj spatný, třením dolů připažit
2. 3. výdrž
- VIII. 1. 2. 3. výdrž
- IX. — XVI. = I. — VIII. ve větě B. Celý oddíl se opakuje ještě jednou.

(Pokračování.)

Prostná dorostenek.

Sestavila May Konečná.

Cvičenky jsou označeny na "pravá a levá" a odpočítány do hloubky prvá, druhá. Vzdálenost značek 6 střeviců. Úvod jest cvičen vláčně o prstech volných.

Základní postavení: Stoj spatný, připažit, palce napřed, prsty volně.

Předehra 8 taktů 4/4.

Úvod.

- I. 1. Předpažit zevnitř levou, ruka sklopená
2. vztýčit prsty, dlaň vpřed (cvičit spojitě v celém taktu)
3. předpažit zevnitř pravou, ruka sklopená
4. vztýčit prsty, dlaň vpřed
- II. 1. výpon skřížný, pravou před levou — vzpažit zevnitř, dlaně vzhůru, prsty stranou
2. výdrž
3. přisunem pravé stoj spatný, vláčně, dlaně stranou, upažením připažit, palce napřed
4. výdrž
- III. 1. podřep přednožný pravou — upažit levou, předpažit pravou dovnitř, předloktí dovnitř, ruka u levého ramene, vláčným sklopením vztýčit, dlaně stranou — hled vlevo
2. výdrž
3. přisunem pravé stoj spatný — připažit, palce napřed
4. výdrž
- IV. 1. podřep přednožný levou — upažit pravou, předpažit levou dovnitř, předloktí dovnitř, ruka u pravého ramene, vláčným sklopením vztýčit, dlaně stranou — hled vpravo
2. výdrž
3. přisunem levé stoj spatný — připažit, palce napřed
4. výdrž
- V. 1. stojem zánožným klek levou, předpažit zevnitř vláčně, ruce

- vztýčit, dlaně vpřed
2. výdrž
3. klek snožný sunem pr. nazad, paže výdrž
4. výdrž
- VI. 1. skrčit zapažmo, předloktí rovně dovnitř, levé na pravé — předklon hluboký
2. 3. 4. výdrž
- VII. 1. vzpřím — předkrokem pravé klek levou — zapažit zevnitř, dlaně dolů, hled vzhůru
2. výdrž
3. vztyk do stoje zánožného levou — upažením skrčit vzpažmo zevnitř, ruce v týl, hřbety nazad
4. výdrž
- VIII. 1. půl obrat vlevo a přisunem levé stoj spatný — upažením připažit, palce napřed
2. 3. 4. výdrž

Cvičení opakuje se celé ještě dvakrát. Při prvním opakování v taktu VIII., místo půl obrat vlevo, jest celý obrat vlevo, přinožením levé stoj spatný. Při druhém opakování jenom půl obrat vlevo, takže cvičenky dokončí čelem k hlavní tribuně.

Mezihra 4 takty 4/4.

ODDÍL I.

Takt 4/4.

Oddíl první jest cvičen s prsty napjatými není-li jinak uvedeno. V taktech, kde jest kroužení, jest nutno, by celé takty byly provedeny plynule a spojitě.

- I. 1. Skrčit zapažmo, ruce před rameny, dlaně vpřed
2. trčit vpřed, ruce vztýčené, dlaně vpřed
3. — 4. upažit, paže otočit, malíky vzhůru, střední čelné oblouky dolů (předloktím), vzpažit zevnitř, dlaně napřed
- II. 1. podřep — mírně pokrčit vzpažmo dovnitř, předloktí skřížené pravé před levým, dlaně napřed — hled vzhůru

2. vztyk — vzpažit zevnitř, dlaně vpřed
  3. podřep — mírně pokrčit vzpažmo dovnitř, předloktí skřížené, pravé před levým, dlaně napřed
  4. hled přímo — upažením připážit, palce napřed
- III. 1. skrčit přednožmo levou, bérec svisle dolů — skrčit předpažmo dolů levou, předloktí dovnitř, ruka vztýčená u pravého ramene, dlaň stranou, upažením vzpažit zevnitř pravou, předloktí šikmo vzhůru, ruka vztýčená, dlaň stranou — mírný úklon vlevo — hled vlevo
2. výdrž
  3. vzpřim, trčením dolů levou stoj spatný, připážit, pravá upažením, palce napřed — hled přímo
  4. výdrž
- IV. 1. skrčit přednožmo pravou, bérec svisle dolů — skrčit předpažmo dolů pravou, předloktí dovnitř, ruka vztýčená u levého ramene, dlaň stranou, upažením vzpažit zevnitř levou, předloktí šikmo vzhůru, ruka vztýčená, dlaň stranou, mírný úklon vpravo, hled vpravo
2. výdrž
  3. vzpřim, trčením dolů pravou stoj spatný, připážit, levá upažením, palce napřed — hled přímo
- výdrž
- V. 1. stoj přednožný levou — vytočit trup o 90° vlevo — upažit dolů, ruce stranou vztýčené, dlaně k zemi
2. výdrž
  3. vytočit trup o 90° vpravo — přisunem levé stoj spatný — připážit, palce napřed
  4. výdrž
- VI. 1. stoj přednožný pravou — vytočit trup o 90° vpravo — upažit dolů, ruce stranou vztýčené, dlaně k zemi
4. výdrž
  3. vytočit trup o 90° vlevo — přisunem levé stoj spatný — připážit, palce napřed
  4. výdrž
- VII. 1. podřep zánožný levou — předpažit, ruce vztýčené, dlaně vpřed
2. vztyk — skrčit přednožmo levou, bérec svisle dolů — skrčit
- zapažmo, ruce vztýčené, dlaně vpřed
3. tržit dolů levou, stoj spatný — trčit stranou, ruce vztýčené
  4. připážit, palce napřed
- VIII. 1. podřep zánožný pravou — předpažit, ruce vztýčené, dlaně vpřed
2. vztyk — skrčit přednožmo pravou, bérec svisle dolů — skrčit zapažmo, ruce vztýčené, dlaně vpřed
  3. trčit dolů pravou, stoj spatný — trčit stranou, ruce vztýčené
  4. připážit, palce napřed
- IX. 1. upažit, hřbety vzhůru
2. čelné kroužky záručí dolů
  3. čelné střední kroužky dolů do upažení, hřbety vzhůru
  4. velké čelné kruhy dolů, pravá před levou
- X. 1. podřep snožný — předpažit dolů dovnitř skřížmo, pravé předloktí nad levým, hřbety vzhůru
2. 3. vztyk — upažit, dlaně vzhůru a čelné střední kroužky nahoru v upažení, hřbety vzhůru
  4. připážit, palce napřed
- XI. 1. a. 2. a. čtyřmi klusovými skoky na místě dvojný obrat vlevo, začíná levá — upažit, ruce vztýčené, dlaně stranou
3. trčením dolů levou stoj spatný — paže výdrž, převrácením dlaně vzhůru mírný záklon — hled vzhůru
  4. výdrž
- XII. 1. vzpřim — hled přímo — předpažit dolů zevnitř, hřbety nahoru
- a. předpažením předpažit vzhůru zevnitř, dlaně nahoru
  2. předpažením vzhůru zapažit zevnitř, dlaně nahoru
  - a. vzpažit zevnitř, hřbety nahoru
  3. upažením připážit, palce napřed
  4. výdrž
- XIII. 1. upažit, hřbety nahoru
2. čelné kroužky v záručí dolů
  3. čelné střední kroužky dolů do upažení (předloktím), hřbety nahoru
  4. velké čelné kruhy dolů, pravá před levou
- XIV. 1. podřep snožný — předpažit dolů dovnitř skřížmo, pravé předloktí nad levým, hřbety nahoru
2. 3. vztyk — upažit, dlaně vzhůru, čelné střední kroužky nahoru (předloktím), upažit, hřbety

- nahoru
4. připažit, palce napřed
- XV. 1. a. 2. a. čtyřmi klusovými skoky na místě půl obrat vlevo, začíná levá — upažit, ruce vztýčené, dlaně stranou
3. trčením dolů levou stoj spatný — paže výdrž, převrácením dlaně vzhůru mírný záklon — hled vzhůru
4. výdrž
- XVI. 1. vzpřim — hled přímo — předpažit dolů zevnitř, hřbety nahoru

- a. předpažením předpažit vzhůru zevnitř, dlaně nahoru
2. předpažením zapažit zevnitř, dlaně nahoru
- a. vzpažit zevnitř, hřbety nahoru
3. upažením připažit, palce napřed
4. výdrž (opsání osmičky, bočné).
- Celý oddíl se opakuje ještě dvakrát. Při prvním opakování v XV. taktu, místo půl obrat vlevo, je celý obrat vlevo. Při druhém opakování v XV. taktu jenom půl obrat vlevo. Tudiž se I. oddíl cvičí na tři strany.

Mezihra 8 taktů 2/4.

(Pokračování.)

Prostná žen pro slet župy Střední AOS. 1945.

Sestavila May Konečná. — (Pokračování.)

Cvičenky jsou odpočítány na: **Prvá, Druhá, Třetí, Čtvrtá.** Čtveřice pak jsou odpočítány do hloubky na **Prvá a Druhá.**

Mezihra 4 takty 4/4. Na pátý takt začíná přechod a sice:

I. — IV. Mezihra.

Prvá, v Prvé čtveřici:

- V. 1. Stoj výkročný vlevo stranou
2. přisunem pravé stoj spatný
3. stoj výkročný vlevo stranou
4. přisunem pravé stoj spatný (dva kratší kroky vlevo stranou)

Čtvrtá v Prvé čtveřici: opačné

Druhá v Prvé čtveřici:

1. stoj výkročný vlevo stranou
2. přisunem pravé stoj spatný
3. 4. výdrž

Třetí opačné

Cvičenky v druhé čtveřici:

2. — 4. čtyři kroky vpřed (začíná levá — cvičenka přejde o jednu značku ku předu do stoje zánožného levou; druhá a třetí mírně vně značky)

- VI. 1. přisunem levé stoj spatný — **Všechny:** předpažit zevnitř, dlaně dolů

2. — 3. výdrž

Všechny: na prvou dobu v VII. taktu připaží

Prvá v Prvé čtveřici:

- VII. 1. — 3. tři kroky vpřed, levá, pravá, levá

4. přisunem pravé stoj spatný

Druhá:

1. stoj výkročný levou vpřed
2. přisunem pravé stoj spatný
3. — 4. výdrž

Třetí:

1. stoj výkročný levou vzad

2. přisunem pravé stoj spatný

2. — 3. výdrž

Čtvrtá:

1. — 3. tři kroky vzad, levá, pravá, levá

4. přisunem pravé stoj spatný

Prvá v Druhé čtveřici:

1. — 4. čtyři kroky vpřed, začíná levá

Druhá:

1. — 2. dva kroky vpřed, levá, pravá

3. přisunem levá stoj spatný

4. výdrž

Třetí:

1. — 2. dva kroky vzad, levá pravá

3. přisunem levé stoj spatný

4. výdrž

Čtvrtá:

1. — 4. čtyři kroky vzad, začíná levá

Všechny:

VIII. 1. čtvrt obratu vpravo do stoje zánožného levou, přisunem levé stoj spatný

2. — 4. výdrž.

ODDÍL II.

Věta A.

Takt 4/4.

I. 1. — 2. Zapažením a vzpažením předpažit levou, hřbet nahore

3. — 4. = 1. — 2. pravou paží

II. 1. podřep spojný — zapažit, hřbety nahore

2. vztyk — připažit, palce napřed

3. podřep spojný — odpažit, hřbety nahore

4. připažit, palce napřed

(Pokračování.)

Upozornění: Cvičitelé, kteří potřebují urychlit nácvik, necht' si vyžádají pokračování cvičení přímo u autorů. Tito jim zašlou i hudební doprovod!

v první polovici minulého století stále nesou mozartovskou pečeť. Můžete se o tom snadno přesvědčiti. Kupte si Victor Album M 760: Sinfonia Concertante in E flat major od Mozarta, hraje ji Philadelphský orchestr pod řízením Leopolda Stokowskiho. Na začátku druhé věty, Adagio, hned po několika otočeních druhého rekordu, strana čtvrtá, uslyšíte k svému překvapení takty, jež vám připomenou Škroupovo "Hučí voda" a "Bory šumí".

Mareše hrál na výslovnou žádost Tylova a při prvním představení poprvé zapěl "Kde domov můj?" tehdejší slavný basista stavovského divadla Karel Strakatý.

Píseň chytila posluchače rázem. MUDr. Jan Melichar, rodák skutečský, jako účastník premiéry napsal ve svých pamětech: "Když se píseň započala, nastalo v divadle hrobové ticho; všecko tajilo dech. Pěvec zpíval dojemně, s pohnutím. A když umkl, ticho trvalo ještě několik okamžiků. Pak nastaly nekonečné projevy radosti a nadšení. Pěvec Strakatý volán s básníkem i skladatelem. Tenkrát arci nikdo netušil, jaká budoucnost písní kyne. Ale po produkci každý, kdo píseň byl slyšel, pídil se po ní, po slovech i nápěvu, z paměti se jim naučil, a tak se úžasně rychle rozšířila nejen mezi studujícími, ale i v lidu obecném." (V Pamětním čísle "Chrudim sobě!" k jubileu 50tiletého trvání chrudimské knihkupecké firmy Em. Holakovský). Tyl sám pochválil Škroupa ve svých "Květech" slovy: "Pan Škroup pochvaly zasloužil. Onť zajisté všechny zpěvy duchem národním v ústa zpěváků položil a něžnou písní Liduščinou "Vane větrík", jakož i dojemným, z hloubky srdce horoucího plynoucím nápěvem "Kde domov můj?" nejkrásnější opět důkaz dal, že vlastně píseň ona květuplná lučina jest, kdež sobě pan Škroup zásluhy okolo spánků otočí." František Škroup (1801-1862) byl skladatelem první české zpěvohry "Dráteník", jež byla provedena v král. stavovském divadle poprvé 2. února 1826. Na domě "U Bonů" č. 187—II. v Myslíkové ulici v Praze roku 1887 Umělecká Beseda umístila pamětní desku, připomínající, že tam Frant. Škroup skládal národní hymnu českou.

Píseň "Kde domov můj?" spolu s písní "Vane větrík po lučinách" vyšla již r. 1835 ve sbírce Chmelenského "Věnc z zpěvů vlasteneckých uvitý a obětovaný dívkám vlasteneckým", ale teprve v letech čtyřicátých vzbudila živější zájem v síních koncertních. Prvním šířitelem později znárodnělé písně byl výtečný basista a první její interpret při premiéře Karel Strakatý (nar. 2. července 1804 v Blatné, zprvu stu-

dující práv na pražské universitě, ale od r. 1827 oddal se zpěvu a divadlu a stal se členem stavovského divadla; u divadla byl činný do r. 1858. Zpíval 3,230 krát v operách, z toho 371 krát v českých, a v nesčíslných dobročinných koncertech). Roku 1841 zpíval Strakatý "Kde domov můj?" v Mariánských Lázních v Čechách, kde ji slyšela ruská kněžna Urusová, která ji ještě téhož roku v Petrohradě ve dvorních kruzích uplatnila.

Se Strakatým dělí se o rozšíření Tylovy písně basista Jan Pišek (nar. 14. října 1814 ve Mšeně), který získal si světového jména, zpívaje v Německu, v Paříži, Anglii, Holandsku, Rakousku a jinde. Ve Frankfurtě nad Mohanem zpíval Pišek "Kde domov můj?" u barona Ritschilda se skvělým výsledkem, a stejně v Anglii si ji posluchači zamilovali.

A tak když "Kde domov můj?" stal se slavným v cizině, uvědomil si konečně domov, co tklivého a českou duši nevýslovně hluboce jímajícího je v této písni. Přes všechny změny času, všechny novoty a třibení vkusu dnes po 110 letech národ český miluje tuto hymnu doma i v cizině, a nikdo ji z jeho srdce nevypudí. Když ani první světová válka a dvacet let Československé republiky nedovedly dáti českému národu novou hymnu, je dnes jisto, že každý pokus o novou národní hymnu byl by marný. (Je to jako u nás ve Spoj. Státech s hymnou "Star Spangled Banner"). Připomeňme si jen výrok velmistra české hudby Bedřicha Smetany, který v přátelském kruhu v pražském hotelu "Viktorii" řekl: "Jen obecnost samo může některou píseň povznést na hymnu národní. Zapadnou-li mu slova a tóny do srdce, rozjásá se, pěje opět a — opět — a národní hymna je hotova. A Tylova slova s tóny Škroupovými žádnému Čechu ze srdce nevyrvete."

Když po odhalení pamětní desky Jos. Kaj. Tylovi na kasárnách 28. pěšího pluku v Praze dne 22. prosince 1934 (Tyl roku 1831 stal se vojenským účetním úředníkem čili furýrem u 28. pěšího pluku, kterážto místo dovolilo mu věnovati se téměř volně literární a divadelní práci) konala se slavnostní akademie ve Smetanově dvoraně Obecního Domu na oslavu 100. výročí "Kde domov můj?", ministr školství Dr. Kramář, mluvčí za vládu republiky, řekl: "Kde domov můj není písní nepřátelství, sváru, msty, útoku a boje, nýbrž písní lásky a srdce. V ní našel národ sebe sama, svou skutečnou, věrně zpodobenou tvář, vysposlouchal z ní tichý hlas, jenž je člověku na světě nejdražší: **mateřský hlas vlasti.**"

SOKOLSKÁ PŘEVÝCHOVA ŽEN.

Dnešní moderní ženy a dívky vymykají se naprosto předstávě dřívějších žen a dívek následkem urychlené emancipace, kterou žena oprávněně byla postavena na roveň s mužem v ohledu sociálním a společenském. Jak daleko dospěla, vidíme dnes na všech stranách a v každém téměř povolání.

Z humanního stanoviska emancipace ženy byla zcela oprávněná a v nynějším pokroku moderní doby nelze se diviti, že osamostatněná žena v mnohém povolání předčila i muže. Rovné právo s mužem povzneslo ženu z područí nadvlády muže a umožnilo jí vyvinouti všechny dary rozumu, vtipu a nadání v ní skryté.

Máme vynikající ženy ve vědě, v umění, literatuře, průmyslu, obchodě, zkrátka ve všech oborech ducha lidského, ba i v samé politice, v níž zaujímají význačná místa jako senátorky a poslankyně v kongresu.

Žel, že při mnohých zjevech ženské emancipace snaha vyrovnati se muži, zvrhla se i v neprospěch její nápodobením zlovyků mužů, jako jest pítí lihovin a kouření, toulání po putykách a tavernách nočního času, což mívá mnohdy nemilé následky, jak často se v novinách dočítáme. Zanedbávání domácího krbu a dítek, čehož výsledkem jsou rozhárané domácnosti, končící rozvodem.

U mnohé ženy volnost, rovnost a svobodná vůle jest jako dáti dítěti nůž do ruky. Z mravního ohledu ne u všech žen byla rovnost s muži pochopena. Mužské kalhoty i jiné části mužského se strojení nepadá tu na váhu, neboť v mnohém povolání ženy jest to čistě praktické, ale neblahé zlovyky mužů naprosto se nehodí pro budoucí matky příštího pokolení, jež má býti zárukou a ochranou našeho státu, naší svobody!

Avšak vzdor všem těm výstředním zjevům některých žen a děvčat, jest vidět veliký přerod oproti dřívějšímu, kdy žena byla jaksi v područí muže. Staří Řekové dovedli oceniti význam ženy ve výchově národní a proto zákonodárce Lykurg nařídil věnovati péči co největší vychování žen, jsa přesvědčen, že čím žena statnější, na těle i na duchu zdravější, i děti její takovými budou. Proto hleděl těla jejich otužiti během, vrháním oštěpem a střílbou z luku, aby mohly jádru příštího pokolení zdravé kořeny dáti, a zvláště by silou těla svého vzdorovaly bolestem porodu.

Jak Řekové rozuměli předstávě dokonalé

a krásně vyvinuté ženy, lze viděti na sochách bohyň jejich, na příklad Venuše me-dicejská, jejíž dokonalé korso jest pravým opakem moderní ženy. Koš prsní u ženy představuje kužel, jehož širší plocha základní dolů směřuje a jehož vrchol asi nad hlavou by se nalézal, kdyby nebyl seříznut plochou, již tvoří ramena; však koš prsní moderní ženy tvoří naopak, jehož základní širší plocha nalézá se v ramenech a jehož zkomolená plocha vrcholová k bokům spadá, což zaviněno stahováním se do šněrovačky, jak profesor Virchow přednášel ve schůzi přírodopytců o změnách ženského hrudníku, které šněrovačkami v těle vznikají. A řekl mezi jiným: "Ideálem ženské módy není pravá krása, jakou tělo Venuše představuje, nýbrž tvar hmyzu — tvar vosy!"

Tělesný vývoj žen správně vedený jest nejvyšší důležitý, neboť jedině zdravé a statné matky mohou nám dáti a vychovati pravé junáky a proto Sokolstvo, chápajíc důležité poslání ženy v národě, snažilo se tělesnou výchovou svou utužiti a zdokonaliti budoucí matky příštích pokolení a zařadilo je se stejným právem do řad sokolských. Pravidelným cvičením s ohledem na konstrukci ženského těla dnešní ženy a dívky tvoří pozoruhodný kádr výchovy sokolské a při veřejných vystoupeních a na sletech a závodech soupeří s muži o palmu vítězství. Žena v Sokole stala se v dnešní moderní době nezbytnou okrasou sokolské výchovy a v mnohém ohledu svým vzorným vystupováním, nadšením a kázní předčí i muže.

Naše ženy a dívky, plnice věrně sokolské poslání v národě, budují v dnešní vážné době základy pro lepší, zdravý a mravní svět!
Red.

*****

**BUY U. S. WAR BONDS
AND STAMPS!**

*****

ZA DR. JAR. E. S. VOJANEM.

V pátek ráno 29. prosince ráno v 6 hodin ve West Suburban nemocnici navždy zavřel svoje prozíravé oči vynikající pracovník na poli kulturním a literárním, po celé Americe známý Dr. Vojan. Náhlý skon jeho byl překvapením pro všechny, kdož znali jeho neúnavnou a plodnou činnost. Ačkoliv předcházejících dnech ti, kdo s ním přišli do styku, pozorovali, že není svým a že je to něco dočasného, co v několika dnech zas přejde, když sám Vojan nedával ani tím nejmenším na jevo, netušili, že by to mělo význam trvalý — končící smrtí. Vojan podlehl v nemocnici zápalu mozkových blan . . .

Pro československou Ameriku odchod Vojana z kolbiště kulturního a národního znamená citelnou ztrátu, neboť význam jeho pro Ameriku byl veliký. Zasvětil jí život svůj jako řečník Svobodné obce, tajemník Svazu svobodomyšlných, jako hlasatel Svobodářského rozhlasu, učitel svob. školy, žurnalista, hudební kritik, řečník a spisovatel. Nebylo žádného hodnotného podniku, aby se na něm nepodílel a vždy usiloval o vyšší věci a pobízel k nim.

Dr. Vojan narodil se 3. února 1872 ve Starém městě pražském. R. 1891 počal s právníckými studii na Karlově universitě v Praze a po promoci doktora práv následoval profesura národního hospodářství na čl. obchodní akademii. Od srpna 1904 dr. Vojan náležel české Americe, kde prvních pět let strávil v New Yorku, vše další v Chicagu.

V New Yorku byl učitelem svobodomyšlné školy a redaktorem New Yorkských Listů, setrvav na dráze žurnalistické po celých deset let.

Roku 1910 v Chicagu zahájil Vojan svou činnost jako ředitel Tiskové kanceláře a v tomto prvním roce svého úřadu uskutečnil sbírku milionu centů pro Ústřední Matici Školskou v Praze. V únoru ujal se též redakce "Orgánu Bratrstva Č.S.P.S.", kterou vedl skoro devět let. V létě byl na mezinárodním sjezdu Volné myšlenky v hlavním městě belgickém Bruselu zástupcem české Ameriky.

Roku 1911 vydal Vojan své "Česko-americké epistolary". Roku 1912 počátkem ledna založen v Chicagu Umělecký Klub, jehož byl Vojan spoluzakladatelem a prvním předsedou. V únoru a březnu Vojan jako ředitel Č.A.T.K. vedl památnou sedmídní cestu hraběte Dr. Fr. Luetzowa po amerických universitách. Koncem roku Vojan opustil Tiskovou kancelář a stal se na čtyři roky redaktorem "Slavie".

Rok 1913 byl černým rokem v životě Vojanově. Ztratil milovanou choť Olgu, roz. Jirouškovou, a zůstal tu s třemi dětmi, dcerami Tat'ánou a Dagmarou a synáčkem Jiříkem. Dvě léta vedly malé dcery domácnost. Teprve v roce 1915 našel Vojan novou výbornou družku života a vzornou matku svých dětí v Máně Vozechové. Velice nadaný Jiřík pohříchu skláněl byl r. 1913 srdeční vadou. Dcery jsou dnes provdány a Vojan byl již pateronásobným dědečkem. Paní Tat'ána Pucholtová, choť podplukovníka generálního štábu v Praze (za svobodné Čs. republiky), má dcerušky Olgu a Tat'ánu, paní Dagmar Frenchová, choť chemika při Standard Oil Co. ve Whiting, Ind., má dcerušku Alici a synky Jiřího a Říšu.

Počátkem roku 1915 povolán byl Vojan do Českého národního Sdružení a svěřeno mu tajemnictví. I po vzdání se tohoto úřadu Vojan po celou dobu osvobozenké akce horlivě přednášel a psal.

Roku 1921 dostalo se Vojanovi čestného diplomu za spolupráci při díle American Relief Administration v Československu.

Poslední sjezdy svobodomyšlných volily vždy Vojana na předním místě do Výkonného výboru, v němž již řadu let zastával úřad tajemníka. Po smrti Petrželkové i Svobodná obec v Chicagu zvolila Vojana za svého řečníka a za redaktora svého měsíčníku.

V Sokole působil Vojan platně při sletech Amer. obce sokolské ve zpravodajském odboru, jako člen a předseda Ústř. vzdělávacelského sboru AOS. a na svobodářském rozhlasu, který řídil, propagoval slety a podniky sokolské. Jeho význačné články byly otiskovány v Sokole Americkém. Sokolstvo ztrácí v br. Vojanovi dobrého pracovníka a propagátora. Čest budiž zachována jeho památce!

PLZEŇSKÝ SOKOL.

Plzeňský Sokol, který byl nucen prodat vlastní budovu na Ashland Ave., měl mnoho nářadí, které přitomnou dobu nemůže potřebovat. Rozprodal mnohé, ale má ještě na prodej vysoká bradla, která byla přivezena z Evropy, důkladně stavěná. Podobná nejsou již k dostání a tudíž která jednota by se zajímala o ně, cena jest \$250.00, necht' zašle dotaz na jednatelku Kateřinu Kubíček, 1420 S. Harding Ave., Chicago, Ill., aneb na bratra Alf. Forst, 1536 W. 18th St., Chicago, Ill. Bradla tato mají mnohem větší cenu.

B. Lauber, starosta,

Kat. Kubíček, jednatelka.

ZPRÁVY ORGANISAČNÍ

Předsednictvo A. O. S.

ZÁPIS

schůze Předsednictva Americké Obce
Sokolské, konané v pondělí 18.
prosince 1944.

Přítomni bratři, Prchal, Jelínek, Falta, Konečný, Miller, Zmrhal a sestra Danková. Omluveni bratr Košar a sestra Čiháková. Schůzi zahájil a řídil starosta br. Prchal. Čten zápis schůze minulé a přijat.

Dopisy: Vzat na vědomí obsah příspěvu od Community & War Fond. Děkuji za zaslaný obnos. Bratr starosta předčítá část soukromého dopisu, ve kterém jest žádán o dohrozdání ohledně přijímání jinonárodovců do řad sokolských. Projeven souhlas odpovédět ve smyslu znění našich stanov. Dalšíh dopisů, které by předléhaly ku projednávání, nebylo, neboť veškeré dopisy nyní do úřadovny docházející obsahují oznámení jmen činovníků na rok 1945.

Zprávy: Za náčelnictva podává tuto náčelník Jarka Jelínek a zpráva přijata. Náčelnice sestra Danková doplňuje zprávu Zdravotního odboru sdělením, o možném vytvoření jednotek pro československou zdravotní službu bezprostředně po válce. Schváleno pořizení fotostatistických kopií dopisu od "Relieve for Czechoslovakia". Náklad nebude přesahovat obnos \$10.00. Za Ústřední Vzdělavací Sbor sděluje br. Zmrhal úpravu scény br. Holana "Tyršův sen". Z Ústředny Českého Národ. Sdružení hlásí zprávu starosta br. Prchal a jeho zpráva přijata. Na to rozvinula se přátelská debata o povšechných poměrech v sokolstvu a vyhlídkách do budoucna. Ku konci bratr starosta přeje všem členům předsednictva "šťastných vánoc a vítězného roku 1945" a schůzi končí v 9.35 večer.

Karel M. Prchal, starosta,

Váciav Konečný, jednatel.

PŘÍJEM V PROSINCI.

Sokol Houston, Tex., přisp. za I. čtvrt.	\$ 8.00
Sokolice Los Angeles, Cal., přisp. za I. čtvrt.	17.70
Sokol Dallas, Tex., přisp. za IV. čtvrt. 1943	21.35

Sokol Dallas, Texas, přisp. za I, II. a III. čtvrt. 1944	59.80
Sokol Dallas, Tex., na poválečný fond Čsl. Sokolstva	28.00
Sokol Los Angeles, Cal., přisp. za III. čtvrt.	37.70
Olympic Bldg. Corp. (Sokol Slávský) dividendy	40.00
Anglické knížky Sokol	2.40
Sokolice Schenectady, N. Y., přisp. za 4 čtvrt.	5.70
Sokol Crete, Nebr., přisp. za III. a IV. čtvrt.	27.60
Sokol Scio, Ore., přisp. za III. čtvrt.	9.90
Sokol Galveston, Tex., přisp. za III. a IV. čtvrt.	6.90
Sokolice Racine, Wis., přisp. za IV. čtvrt.	9.95
Sokol Little Ferry, N. Y., přisp. za za IV. čtvrt.	26.10
Sokol Plzeňský, Chicago, příspěvky za rok 1944	184.25
Sokol Racine, Wis., přisp. za IV. čtvrt.	16.70
Sokol Racine, Wis., povál. fond. Čsl. Sokolstva	54.00
Sokol Schenectady, přisp. za IV. čtvrt.	17.70
Sokol San Francisco, Cal., přisp. za rok 1944	34.75
Sokol St. Paul, přisp. za IV. čtvrt.	23.55
Sokolice Little Ferry, přisp. za IV. čtvrt.	7.80
Br. Karel Sládek, Okl., na povál. fond sokolský	15.00
Br. a ses. Jakoubkovi, na poválečný fond sokolský	5.00
A. Rotrekl, Dalls, Tex., na povál. fond sokolský	2.00
Sokol Tábor, Berwyn, Ill., na povál. fond sokolský	25.00

Celkový příjem \$641.85

Vydání:

Služné redaktora a vzdělavatele	\$ 93.90
O.K. Press, hnědé obálky na tiskopisy	3.00
Ses. B. Milčinská, photostat. kopie ..	7.25
Služné jednatele Obce za prosinec	140.80
Služné náčelníka a poř. Tech. hlídky ..	119.80
Služné výpravčího S. A.	15.00
R. Mejdrich & Co., tisk S. A.	253.67

Sokol Chicago, nájem úřadovny za leden 1945	25.00
Úklid úřadovny za prosinec	2.50
Poštovné úřadovny	6.60
Ill. Bell Tel. Co., účet za prosinec	8.31
Celkové vydání	\$675.83
Porovnání:	
Zůstatek z měsíce listopadu	\$ 391.52
Příjem v prosinci	641.85
Celkem	\$1,033.37
Vydání v prosinci	675.83
Zůstatek na leden	\$ 357.54

Ú. V. Sbor A. O. S.

K ČINNOSTI VZDĚLAVACÍ.

V minulém čísle Sokola Amerického obšírně jsme se zmínili o nejvyšší nutné vzdělávací činnosti v zimním období a podali jsme k tomu důvody i návody, jak práci uvést v pohyb a jak ji rozdělit, aby nespočívala celá tíha zodpovědnosti na bedrech jednotlivce.

Jsmo opravdu zvědaví, v kterých župách po příkladu župy Severovýchodní konečně se vzdělavatelé rozhoupají ku opravdové práci. Je-li žádoucí ochota a dobrá vůle s nadšením ku práci, tu lze snadno překonat překážky v cestu se stavící a vzbudit zájem členstva pro školy vzdělávací spíše nežli zájem pro vyslechnutí nějakého řečníka, který mnohdy není ani z našich řad, neprošel školou sokolskou a chce promlouvat o sokolství, o našich povinnostech a snahách . . .

Vzdělávací školy mají tu družnou přítažlivost, že se sejdou se sestrami a bratry druhých jednot v družném styku za stejnou snahou šířit poznání myšlenky sokolské mezi svými spolučleny, vyměnit a prohloubit názory o společné práci na prospěch našeho celku, v němž každý má přiděleno určité místo své působnosti.

Zé zkušenosti dřívějších vzdělávacích škol jako na příklad škola župy Střední těšila se slušně návštěvě posluchačů (kolem 45), a zanechala při ukončení opravdový zájem a příslib ku drobné práci ve svých jednotách, opouštějící v radostné náladě a za zpěvu sokolských a národních písní škola s přáním brzkého opakování. Žel, že zůstalo všechno to nadšení při pouhých jen slibech.

Škola, má-li mít trvalé výsledky, musí býti opakována, aby nabyté vědomosti opakováním se dotvrdily a to, co nebylo mož-

no v obsáhlé látce vysvětliti, dle potřeby doplniti a pak provést zkoušku ústní i písemní, aby učitelé školy se přesvědčili, že posluchači pochopili, co jim bylo vykládáno. K tomu, jak jsme v předešlém čísle Sokola Amer. poukázali, slouží devět otázek a odpovědí, jež uveřejněly jsou v "Příručce", vydané Ústřed. Vzděl. sborem AOS.

Pravá a uvědomělá výchova sokolská nemezuje se pouze vedle pravidelného cvičení na odchování závodníků a přeborníků, ale též rovnou měrou na vychování uvědomělých a naší organizace, její úkolů, směru a cíle znalých členů sokolského Bratrstva.

Cvičení tělesná sama o sobě by neměla té mravní ceny, kdyby nebyla doplňována mravními ideami, jak krásně nám to vtělil geniální Tvůrce Sokolství, Dr. Mir. Tyrš ve svém odkazu: "Náš úkol, směr a cíl!"

Vypěstěná síla tělesná, prostá mravních hodnot nemá té ceny i pro početný národ, jak dokazují dějiny. Za to ale malý národ tělesně a mravně vyspělý může odolávat návalu mocné ciziny, což dokázali staří Řekové proti Peršanům a v první světové válce českoslovenští hrdinové v památné anabasi sibiřské, kdy jádrem jejich pluků byli odchovanci sokolští, což nám Masaryk potvrdil.

Ze vedle činnosti tělovýchovné jest nutno přihlížeti též na činnost vzdělávací, sám náčelník Obce, br. Jarka Jelínek při hlavních měsíčních kurzech cvičitelských zaradil několik hodin přednáškám vzdělávacím. Do dnes rád vzpomínám na ty krásné chvíle, ztrávené v South Heaven, Mich., kde na kursu cvičitelském jsem přednášel jako vzdělavatel, maje kolem sebe vděčné posluchače, kteří po odjezdu z kursu mně posílali vzpomínky . . . Tenkrát snad bylo větší pochopení pro ideový směr.

Však necht' at' jsou již příčiny k nepochopení vzdělávací činnosti jakékoliv, dnešní doba toho žádá, aby tělesná výchova spojena byla úzce s výchovou vzdělávací a k tomu musí napomáhati především starostové župní a svým vlivem postarati se o nápravu, tak aby ve všech našich župách zavedeny byly letos vzdělávací školy bez výminky. Je to nejvyšší nutno a příkaz měl by vyjít nejen z ústředí vzdělávacího sboru AOS., ale přímo z předsednictva AOS., tak jako se určují závody hlavní a cvičitelské školy.

Doufáme pevně, že s Novým rokem s novou vzpruhou ku práci probudí se zodpovědní činitelé k nadějně činnosti na nedělním poli vzdělávacím. Tomu zdar!

Vzdělavatel AOS.

Župa Střední.

ZPRÁVA

ze schůze, konané 20. prosince 1944, kterou řídil br. starosta B. Vaněk; přítomno 22 zástupců.

Protokol z minule schválen jak sepsán.

Dopisy: Br. Karel Szotka, cvičenec Sokola Tábor, který zaslal vánoční pozdrav a vřelé vzpomínky na všechny druhy ze sok. středu až z nepřátelského území německého, kde statečně bojuje za naši lepší budoucnost. Srdečné díky.

Br. Rokůšek, starosta župy Západní, děkuje za soustrast mu zaslanou S. Ž. S.

K. V. Č.N.S. žádá o zvolení zástupce na rok 1945; odloženo do volební schůze; zaslali známky k odkoupení za \$1.00. Tyto odkoupeny.

Dopisy od Rozhlasového výb. svobodářského a od Matice Vyššího Vzdělání, taktéž i pozvánka na banket, pořádaný na uvítání Dr. Karla Wendla, nového čl. konsula, vzaty na vědomí a vyřízeno dle usnesení stanov.

Sokol Plzeňský zaslal členský poplatek pro K. N. F. Též Sokolice Berwyn.

Zprávy: Br. náčelník Jos. Regner oznamuje závody basketballu. Dorostenci dosud sehráli dvě kola závodů a poslední se hrálo v úterý 26. prosince v Sok. Slávském. Závodilo 8 družstev: z Jed. Chicago 2, Slávský 2, Berwyn 2, Town of Lake 1 a Havlíček-Tyř 1. Bylo odevzdáno 10 medailí výhercům.

Tělocvičná činnost jest udržována v našich velkých jednotách Chicago, Havlíček-Tyř, Town of Lake, Slávský, Berwyn, Tábor; venkovní St. Louis a Milwaukee. O druhých jednotách není známo, zda jsou tělocvičné činné aneb ne.

Pro závody dorostenců a župní veřejné jsou připravena společná cvičení a závodní cviky.

Zpráva, podaná ses. náčelníci M. Konečnou: V měsíci listopadu všechny jednoty se navzájem navštívily a sehrály mezi sebou přátelské hry ve volley ball. Sestry byly ve všech jednotách těmito návštěvami spokojeny a přejí si v tom pokračovati.

Přípravy ku Sok. Dni župy jsou v plném proudu a prostoná žen budou uveřejněna již tento měsíc v Sokole Americkém. Prostoná dorostenek v lednovém čísle a prostoná žákyň se rozepisují.

T. O. Ž. pracuje na sestavách na nářadí k župním závodům všech ženských tříd, a v dohledné době budou rozeslány jednotám.

Celoroční schůze všech cvič. sborů, jakož i volby náčelnice i náčelnictva se koná v pátek 12. ledna.

Zpráva K. V. Č.N.S. podána br. Kačerem následovně: Tisk. Výb. pracuje při všech podnicích, odporučuje referenta do Věstníku Svob. Československo, aby bylo psáno o našich podnicích. VI. Výroční ples vynesl čistý zisk \$1,600.00. Pom. výbor odeslal 10 beden šatstva do Ruska pro osvob. Slovensko a Podkarpatskou Rus. Dále žádá Sokolstvo, by jako každoročně spolupracovalo pro pomoc dětské obrny; zvoleny sestry Radvanovská, Welclová a Štichová.

Z volného rozhovoru vzešly debaty ohledně stížností, které předneseny v S. Ž. S. Předně Český Národní hřbitov, který dal novoroční dar jen čtyřem sokolským jednotám, ač ještě méně situované byly opomenuty, z toho vzešla nespokojenost a dán návrh zaslati dotaz Č. N. H. o vysvětlení.

Druhá žádost byla o vysvětlení, že byl povolen dar pro bazar Sokola Berwyn ve schůzi Kraj. výboru Č.N.S. 27. listopadu. Zástupce br. Kačer vysvětluje, že 25 procenty příjmu K. V. jest dovoleno podpořiti kteroukoliv americkou národní instituci, která nutně potřebuje finanční pomoc.

Ses. Sevčíková oznamuje, že Sokol Berwyn se spojí lse Sokolicemi v jednu jednotu.

Na to br. starosta B. Vaněk ukončil schůzi. — Nazdar!

Klára Štichová, jednatelka.

TĚL. JEDNOTA SOKOL, ST. LOUIS. MO.

Jednou tak za ten dlouhý neb krátký, podle okolností, uherský měsíc, ocitne se v tisku aspoň známka, že ten náš sokolský St. Louis doposud existuje, ačkoliv rušno jest po celý ten rok, ale jest to taková již vyšlapaná cestička, po které den ode dne jdeme za svojí povinností, neboť máme vždy tolik různých problémů k vyplnění, že ten slavný rok uběhne až k udívení. Ve službě vojenské má naše jednotu v tento čas 39 mladých členů-borců a tento úbytek, právě tak jako i v jiných místech, má značný vliv na celkový stav jednoty, ačkoliv třídy tělocvičné, jak žactva, tak i ženského odboru jsou letos i poměrně vyšší, třída mužů, nebýti jistého počtu starších již cvičenců, byla by úplně opuštěna, náš br. cvičitel F. Příhoda i za těchto vážných okolností hledí dosíci všeho možného, aby v tělocvičně byla neustálá činnost a ten dorost připravuje k nastávajícím jich úkolům velice pečlivě, důkaz jest pak v tom, že sotva takový mládeneček dosáhne svých

18 let stáří, již jest na té "vojně" a Frantik musí započítati znovu. Tot' již však jest tak ustáleno, že když jest ve schůzi oznámeno, že ten anebo onen odchází do vojenské služby, že se již ani nedivíme, ale přejeme všem vše dobré, aby se nám opět ve zdraví navrátili.

V našich podnicích jest však nutno neustále se připravovati a přes ty různé obtíže, jak získáním pomocných sil, tak i v opatřování kuchyně, naše různé ty podniky měly až dosud skvělý úspěch. Cvičící sbor pořádá v polovině ledna svůj každoroční "Barn Dance", výsledek pro pokladnu Jednoty uspokojující. Výroční ples první sobotu v únoru konal se pod názvem "Kabaretní večírek"; při tomto plesu velice úspěšně vystoupila div. družina br. Jiřího Prokopa z Chicaga, v dubnu veřejné cvičení velice pěkně provedeno a i návštěva byla uspokojující; počátkem června Správní výbor tábora konal výlet do našeho Tábora a před tábořením děti měla naše jednota též veliký výlet do Tábora, který vzdor omezení gasolinu, byl dobře navštíven. Táboření dětí v prvních dvou týdnech července mělo též dobrý prospěch, potravinová otázka byla úspěšně rozřešena výborem pro táb. dětí a přes devadesát dětí tábořila. Doufáme, že budeme moci opětně táboření prodloužiti na tři týdny, ale až nebude "ration". skoro všechno zboží byl výbor nucen přivážeti z města, neboť okolní obchodníci nemohli tentokrátě nám přijíti vstříc, pouze mléko dovážel tamní mlékař a vypilo se ho za ty dva týdny celé jezero. V září byl opětně výlet do tábora a ku "28. říjnu" konána každoroční oslava samostatnosti Čsl. republiky; ku této, díky ochotě pana velvyslance V. Hurbana, vyslán k nám co hlavní řečník br. Oldřich Chýle, tento náš milý host, jest velice oblíben i v našich širších kruzích a jeho pobyt mezi námi byl pro nás všechny skutečným svátkem. Ku konci roku dle vzoru velikých klubů, konána jest slavná Sylvestriáda; jest škoda, že upuštěno bylo od těch tak velikých a skvělých sylvestrovských programů, přes to jsou ty naše Sylvestry veselé a hlavně uspokojující. Škoda, že za celý rok nebylo ani jedno divadelní představení, vždy, když již se zdálo, že bude možno něco provésti, strýček Sam si zavolal do své služby toho neb onoho mladého ochotníka a mezi staršími jest již velice málo sil, aby divadlo bylo jak se sluší obsazeno, snad v tom novém roce v dorůstajících členech a děvčatech najde se více ochotných sil, budeme se snažit napraviti a dohnati, co se dá. Není to též pouze činnost pro naši

jednotu, která zaměstná značný počet jak mužů, tak i našich sester, v první řadě jest to Čes. Nár. Sdružení, každý úřad obsazen jest sokolským členem, ve sbírce a i pro bazar tohoto tělesa členstvo naše hlavně se zúčastnilo, v odb. Včelek každým týdnem pracováno, tolik různých stolečkových zábav pořádáno a při sbírce šatstva naše sestry měly velice krušnou a "stálou" robotu, jest až s podivem, jak jsou někteří lidé nedovtipní, když se domnívají, že každý ten kousek šatu nebo dřevých bot jest dobrým pro ty, kteří jej mohou potřebovati. Naše sestry si nechávají svoje úsudky pro sebe, ale není každý takový "dobrák"; 15 velikých beden naplnily ty naše sestry obleky, prádlem a obuvi ve velice dobrém stavu a ještě čeká zásoba dobrého šatstva k odeslání. Též i pro tu naši Národní síň jest členstvo jednoty nuceno přispěti svoji spoluprací a díky že v posledním čase se činnosti a to velice, účastní i značný počet mladších čelnů, kteří ta prázdná místa jak v různých výborech tak i v řed. Národní síně zaujali a pevně doufáme, že převezmou celou tu naši činnost na svá bedra, možno, že budou si počínati jinak než jak obvykle, ale hlavní věc jest, že jejich práce bude účinnou a užitečnou nejen pro jednotu, ale i pro celkový život, neboť jest již ustálenou tradicí, že jest to pouze Sokolská Jednota, která jest schopna udržeti i na dále ten český-americký život.

Odbor Amer. Červ. Kříže, zorganizovaný již po několik let z členek odboru "Vlasta", který hrdě může nésti název "České Sokolské Ženy", tento odbor má za sebou ohromný kus činnosti, jak v šití různých těch oděvů pro Amer. Červený Kříž, tak i podporou a zasíláním dárků nejen členům naší jednoty ve voj. službě se nalézajících, ale i všem jim známým vojínům, české neb slov. národnosti, nezištně a srdečně dárky byly zaslány a odměnou jsou těmto našim sestřím množství srdečných diků všech poctěných vojínů.

A jest ještě jeden podíl činnosti, kde naše členstvo zaujímá vícero funkcí a to jest Slovanský kongres; i zde jest neustále nutno mít na paměti různé ty odchylky a náaldy našich slovanských bratří a díky vedoucím, že až dosud vše svorně pokračovalo.

Není též možno vynechati jedno jubileum a to jest, že starosta br. Jan Reiner oslavil vstup do své padesátky v polovině prosince v kruhu svých přátel a jednota mu též blahopřála společně s tím velikým kruhem přátel po celém Soustátí ku všemu dobrému v dalším životě.

Smutnou však zprávu jest vždy nejlépe ponechat až na konec. První náš padlý ve vojenské službě jest br. Milton Kulíšek, nadaný a oblíbený hoch; padl na belgickém bojišti a ztrátu jeho želi jak jeho manželka Marie, roz. Kozlová, tak i otec, matka a bratr padlého. Jednota naše v tomto případě pocítuje též s bolestí ztrátu nadějného člena a i splucití tu velikou bolest rodiny a všech přátel jeho. Čas vše napraví, ale jednota si přislíbila, že památka padlého bude čestně zaznamenána řádným způsobem.

Vstupující do Nového roku, připravuje si jednot svůj program, jakým způsobem si bude počínati ve svém 80tém roce trvání jednoty. Bylo již několik návrhů předloženo, ale není možno v nastávajícím čase předvídati, jak se poměry utváří, přes to však jednota chce toto jubileum důstojně oslaviti. Veškeré naše podniky jsou ovšem plánovány ve znamení osmdesátky a první bude dne 20. ledna 1945, tak zv. "Barn Dance" a dne 27. ledna, za týden po té, připravuje se výroční ples. Tentokráté pozvána jest každá slovanská organizace st.-louisská, by svými tanci národními přispěla ku úspěchu plesu, který nese hrdě titul "Slavnost osvobození slovanských národů". Naše cvičící členstvo vystoupí při tomto plesu "Národní Besedou" a pevně doufáme, že i jiné národní složky přispějí ku obohacení nálady plesu. Dle všeho pak jednota ku své oslavě 80tky uspořádá banket a veřejné cvičení; rozhodnutí má býti učiněno v nejbližší době.

Když již jsme tak v tom různém jubileu, též br. Jos. Puntikán společně s br. Reinerem oslavil svojí šedesátku, ale nikdo by mu ani nevěřil, neboť jest neustále pln energie a plánů pro svoje zamilované divadlo a v divadelním tom světě br. Jos. Macner dovrší v roce 1945 svoje 50leté jubileum svojí ochotnické činnosti; skoro celý svůj život věnoval dramatické činnosti a věříme, že jest úplně spokojen, že nežil nadarmo a bylo by i přáním, by Joe se jednou rozhoupal a sepsal ty svoje zážitky za kulisami, jest jich hodně a mají i svojí cenu pro náš národní život, jak se vyvínoval.

S přáním všeho dobrého v Novém roce všem členům Sokolům a Sokolicím a s přáním ještě další zdárné činnosti naší milé jednotě. Se sokolským "Nazdar!"

J. K.

*****

**GET A WAR JOB
AND KEEP IT!**

*****

Župa Východní

ZÁPIS

z celoroční schůze župy Východní, konané
v neděli dne 3. prosince 1944
v New Yorku.

Schůzi předsedal starosta Jos. Gregor u přítomnosti činovníků župy a účasti delegátů, patřících pod župu Východní v počtu dvaceti pěti mimo hostů.

Starosta přivítal přítomné zástupce a zástupkyně a vyzval je, aby povstáním vzdali poslední poctu zemřelým sestřím a bratrům.

Dopolední zasedání věnováno bylo celoroční zprávě župního jednatele, celoroční finanční zprávě jednatele župy, zprávě pokladníka, zprávě náčelníka a zprávě z veřejného vystoupení ve zbrojnici.

Po přečtení jmen pověřených zástupců a zástupkyň přečtena celoroční zpráva jednatele župy, co bylo vykonáno za uplynulý rok a na jakých podnikách jednoty se zúčastnily. Župní výbor tento rok navštívil skoro všechny jednoty, aby zjistil, jak jejich schůze jsou navštěvované a jak ve cvičení pokračují. Koncem třetího čtvrtletí 1944 župa má 15 jednot, které mají 746 mužů a 481 žen. Úhrnem župa má 1,227 členů. Dle výkazu župa ztratila 16 členů za rok 1944. Ve vojenské službě se nalézá 146 členů a dva položili život za vlast.

Dále následovala finanční zpráva jednatele župy. Koncem měsíce listopadu 1944 župa má na hotovosti \$1,360.82 a jeden War Bond za \$370.00. Br. pokladník potvrzuje, že tato zpráva se srovnává s jeho zprávou a bankovními knížkami a zpráva jednohlasně schválena. Po schválení finanční zprávy br. A. Chaloupka navrhuje, aby župa zakoupila jeden War Bond za \$500.00. Návrh tento schválen a bond bude zakoupen.

Po finanční zprávě čtena finanční zpráva z "Physical Fitness Day", vypravený spojeným Sokolstvem na východě v neděli 21. května ve zbrojnici 69. pluku v New York City. Příjem \$3,135.25, vydání \$2,585.07, čistý výtěžek \$550.18.

Zpráva náčelníka: — Br. náčelník Jos. Szama popisuje činnost u všech jednot ve cvičení. Předem br. náčelník oznamuje, že obdržel šek na \$25.00 od manželů A. P. Kalabzových na technické vydání. Jménem župy manželům Kalabzovým bude poděkováno a přítomní zástupci a zástupkyně vlastnoručně dopis podepíší. Náčelník pokračuje: Slibovali jsme, že vykonáme hod-

ně práce v našich tělocvičnách v tomto roce, ale tak se nestalo. Následkem zaměstnaní některých vedoucích jednot a odchodem dalších bratrů do vojenské služby jen některé jednoty činnost udržely. Dále náčelník popisuje veřejné vystoupení ve zbrojnici, čili "Physical Fitness Day" dne 21. května. Toto veřejné vystoupení vypraveno bylo čtyřmi župami: Župa Východní, Slov. Těl. Jed. Sokol, Dél. Amer. Sokol a Sokol Orel. Cvičilo 270 žáčků a žáků, 72 dorostenců, 80 dorostenek, 80 žen, 26 starších žen a 83 starších mužů. Celkem na tomto vystoupení se podílelo 611 cvičících. Župa Východní byla zastoupena 221 cvičícími. Společného kursu v Bonton, N. J. Slov. Těl. Jed. Sokol a Župy Východní se zúčastnilo 45 posluchačů. Župa Východní byla zastoupena pěti posluchači. Technický výbor spojených žup na příští rok uspořádá závod pro dorost a to dne 19. ledna, závody pro dorostenky v T. J. Sokolovně v 71. ulici, New York City, a dne 26. ledna závody pro dorost v Dél. Amer. Sokolovně v 72. ulici, New York City. Zároveň technický výbor se usnesl konati atletické závody dne 17. června 1945 v parku Sokola Orla.

Tím dopolední program schůze vyčerpán a schůze odročena na 2. hod. odpoledne.

Odpolední zasedání zahájil starosta Jos. Gregor. Odpolední zasedání věnováno bylo zprávě technického výboru, zprávám z jednot a volným náhledům pro dobro župy i jednot.

Technický výbor, který konal schůzi před obědem, provedl volbu zasedajícího úřadu a zvoleni následující: náčelník Jos. Sazama; náčelnice Barbora Kotlan a jednatelka Jerry Jelínek.

Do schůze se dostavili dva bratři sokolové z Londýna, br. František Doležal a br. Stanislav Dvorský od 310. perutě. Oba bratři byli sokoly v Československu a nyní jsou členy Sokola ve Skotsku, kde Sokol byl založen. Bratři tlumočí pozdrav od bratrů nově založené jednoty a vyprávějí, jak Sokol byl založen.

Oba bratři končí s přáním na brzké shledání v Praze. Br. starosta děkuje bratrům za pozdravy a žádá je, aby tlumočili pozdrav ze župy Východní z New Yorku až domů přijedou.

Zprávy z jednot: — Delegáti podali zprávy, co pořádaly za uplynulý rok. Pořádaly přednášky, společné schůze, závody, veřejná vystoupení, večírky, šibřinky, výlety a zúčastnily se závodů A.A.U. a podíleli se na osvožující akci Národního Sdružení. S bratry a sestrami ve vojenské službě udr-

žují písemné styky, kteří občas také dopisem na jednotu pamatují.

Jednota Sokol Philadelphia, Pa., oslavuje 50leté výročí založení jednoty někdy v březnu 1945.

Po zprávě z jednot následovaly volné náhledy pro dobro župy a jednot. První otázka byla předložena, zda činnost Sokola v Americe má zůstat stále omezena jen na kruhy Čechoameričanů. O této otázce bylo jednáno v minulé celoroční schůzi a proto se doporučuje, aby jednoty se zachovaly, jak za nejlepší uznají do té doby, než sjezd o této otázce rozhodne.

Druhá otázka byla předložena, aby byla založena Sokolská Legie bratrů, kteří jsou ve vojenské službě, až se z vojny vrátí. Na této otázce usneseno pracovati, aby se uskutečnila.

Třetí otázka týkala se Sokola Amerického, aby byl vypravován více jako cenná pomůcka. Více látky v anglické řeči jest požadováno a Technická hlídka, která zabere hodně místa v Sokole, byla vynechána, jelikož starší bratry nezajímá a zde rozeným nic neprospeje, jelikož málo který ji může čísti.

Tím program schůze vyčerpán, starosta děkuje všem delegátům za jejich úcast, přál všem veselé svátky vánoční a št'astný Nový rok a schůzi skončil. — Nazdar!

Joseph Kolman, jednatel.

CZECHOSLOVAK AIRMEN ACTIVE OVER FRANCE AND IN RUSSIA

Washington. — Czechoslovak airforces are eagerly looking forward to the day when enough of their country will have been liberated from the Nazis to permit them to light from their native soil, Gen. Karel Janousek said on December 9 in Washington, on his way back to London from the Civil Aviation Conference in Chicago.

The general, who is also a vice marshal of the RAF, said: "The Czechoslovak airforce has been cooperating with the RAF since 1940. This cooperation is still in effect today."

Concerning this cooperation, Gen. Janousek pointed out that Lt. Col. Alexander Hess, now attached to the Czechoslovak Embassy in Washington, was the commanding officer of the First Czechoslovak Fighting Squadron operating first over Britain and then over France. He said that his countrymen now comprise three fighter squadrons and one bomber squadron in Britain, the former attached to the air defense of Great Britain, and the latter

to the capital coastal command. The general continued: "For tactical reasons, Czechoslovak fighters are from time to time covering the actions of the American bomber units, and for some time have had a common air base. We played an active part in the preparation for D-Day."

"Our airmen have succeeded in shooting down about 180 German planes over France, in addition to which they operated against German panzer divisions. Since they have been fighting from British bases without interruption since September 1940, it is understandable that they have suffered great and irreparable losses."

"The Czechoslovak land forces are engaged on the Western front with the British Army, and for the time being, the Czechoslovak airforce would continue to operate from Britain, using American Liberator bombers and British fighter planes," Gen. Janousek said, adding: "A small part of our airmen was sent to the USSR, where an Independent Czechoslovak airforce was formed from fliers serving on Soviet soil with the Czechoslovak army. The vast majority of the Czechoslovak air officers sent to the USSR were organizers and instructors."

Gen. Janousek, who has had a distinguished career as an air officer in the regular forces of his Country, was with the famous Czechoslovak Legion in Siberia in World War I. He escaped from Czechoslovakia in November 1939 following the Nazi invasion of his homelands.

SLOVAK PATRIOTS JOIN FORCES WITH RUSSIANS

Washington. — "Two thousand Slovak Patriots have 'punctured' the German lines and effected a junction with Gen. Petrov's Army on the fourth Ukrainian front," BBC said in the broadcast on December 8, relayed to OWI.

The first Czechoslovak military unit, now in eastern Slovakia, had begun the publication of a newspaper named "Nova Sloboda" (New Liberty), for the population of liberated districts of Slovakia, the Soviet European service said in a dispatch recorded for OWI.

In one of the first issues of the paper it was revealed that "volunteers from liberated Slovak villages joined the first Czechoslovak unit, together with members of Slovak partisan detachments, in order to continue the struggle."

The Moscow broadcast also revealed that "numerous clergymen of all three Churches in eastern Slovakia have welcomed, together with the population, the Russian army," and that the "clergymen are continuing their work without hindrance, and in many places are taking an active share in public life."

The broadcast then categorically denied the "stupid and provocative reports on the persecution of clergymen by the Red Army, spread by the Bratislava radio," and declared that the "Red Army is bringing salvation and freedom to the Slovak nation and does not mix in its internal affairs." The broadcast added, however, that "individuals, who up to the moment were supporting the Germans against the Slovak Patriots and against the liberating Russian troops, are removed from the nation."

QUISLING CZECHS SEND THOUSANDS TO DIG TRENCHES

Washington. — "Several thousand young Czechs, mostly farmers" were ordered by the Nazi-controlled Protectorate regime to report for work digging trenches and building fortifications for 10 weeks "on the borders of the Protectorate", Berlin radio said in a recent Transocean dispatch recorded for OWI.

The quisling Czech minister of agriculture and forestry, Adolf Hruby, had issued an appeal to the youth in this connection. He said among other things that "by doing this labor, you are defending your country against the most dangerous enemy of all times . . . and the wall which you will erect by your labor is supposed to be the wall of peace and protection against the fury of war."

STATEMENT BY SECRETARY OF THE TREASURY HENRY MORGENTHAU, JR.

The war in Europe is certainly in its last phase. But how long this last phase may continue no one can tell. One thing is certain; this final push will require no less effort, no less manpower and no less ammunition than did the preliminary struggle to reach it. Because the enemy, forced back to his own soil, will fight harder than before, our blows will have to be proportionately greater.

And as the fighting grows more furious and more violent, the cost of the fighting rises proportionately.

Therefore, the Government is now engaged in raising the Sixth War Loan. It is needed to bring up and develop our fighting strength. It is needed also to perfect that final push which will bring us to our goal of victory.

Every American is asked to participate in this Loan. Americans of European origin should need no special urging. To them the struggle in Europe has brought the grief and the heartache bred by long familiarity with the names and places the aggressors have so ruthlessly destroyed. In many cases —far too many—it has been even relatives and friends the invaders have ruthlessly robbed, tortured, and destroyed. These Americans by their participation in previous War Loans have already shown that

they well understand the meaning of the struggle. They can hardly do less in this Loan; they must do better. Every American must do better!

MATCE.

Uroto mně drahá tak
milá má matička,
že je tak maličká,
že je tak chudičká.
A kdyby byla snad
chudší než oblázek,
přec bych ji v srdci svém
choval co obrázek.
A kdyby byla snad
svázaná z uzlíčku,
přec bych ji miloval
tu drahou matičku.

Jan Neruda.

BOJOVNÍCI PÉREM.

Z literátů redaktoři zodpovědné místo mají,
budoujou-li, ne však boří, zakoupit se nedať.
Redaktoři nejsou tchoři, ani žádné opice,
podle toho ,co vytvoří, zásluh mají nejvíce.
Ve svých staticích, co proberou ,musí to být "na beton",
ve svých zprávách vše vyperou ,po čem v lidu velký shon.
Na penězích hubeně jim honorář se vyplácí,
štědře odmění se jen ten, kdo se dívá na práci.
Kdo dovede psáti za tři, ten je pašák veliký,
tomu všechen kredit patří bez nároků na díky.
Vydavatel z jeho práce staví sobě činžáky,
redaktor však z dešperace může strádat pět'áky.
Žádný dosud z redaktorů neměl z práce blahobyt,
bylť živ bohémských dle vzorů s mocnou touhou slavným být . . .
Po smrti mu na hrob kámen s písmem zlatým postaví:
"S jeho životem už "Amen" — měl jen vzdušné představy . . .!
Na zřeteli blaho lidu, stále k činům burcoval,
sám dřel při tom samou bídu, ale přec nezdolán stál!"
Taký osud jest údělem všechněž, kdož maj' ideál,
kteří v boji s vzdorným čelem za cílem jdou směle dál . . .
Po nich zbudou upomínky, z těch však už nic nemají,
prostor v zemi dost malinký, v němž se mrtví střídají . . .
Na hřbitově odpočívá Havlíček i Neruda,
na hrob jich se slunce dívá, večer záplava rudá.
Oba byli redaktory, pérem pravdu hlásali,
probouzeli národ chorý, práva svého neznalý.
Havlíčkovi za odměnu mučednickou korunu
dali páni k jeho jménu, že prý bořil moc trůnu.
Péro jako redaktora mocnější než břitký meč,
Havlíčkova článků hora působila Vídni křeč.
Poslali ho do Brixenu, aby tam byl otráven,
umučili jeho ženu — odplaty však přišel den . . .!
Přišla bouře nenadále, Rakousko se zhroutilo,
panovník dal světu vale — co dřív bylo — zhytnulo.
Pomsta za vše utrpení — prorokem byl redaktor:
"že v čem právo lidu není, neudrží vládců vzdor!"
Násilí a bič tyranů nezadrží otroky,
aby křivdy mocným pánům nesplatili s úroky.

Jarka.

ADRESAŘ AMERICKÉ OBCE SOKOLSKÉ.

AOS. A JEJÍ ODBORY:

Předsednictvo AOS. Schůze poslední pondělí v měsíci. Starosta: Karel M. Prchal, 2419 S. Scoville Ave., Berwyn, Ill.; jednatel: Václav Konečný, 2345 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill.; náměstkovi: Jar. J. Zmrhal, Jos. Sýkorová; pokladník: Jos. Falta.

Peněžní poukázky, ať už Money Orders anebo čeky, bud' tež vystavovány na jméno AMERICAN SOKOL UNION, k osobním čekům nutno připojit 10c v poštovních známkách na změnu. Adresa na všechny zázilky pro Předsednictvo AOS.: American Sokol Union, 2345 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill.

Názeľnictvo AOS. Názeľník: Jarka Jelínek, 1412 W. 18th St.; názeľnice: Kate Danko, 4955 Henderson Ave.; jednatelka: Hilda Jelínková, 1412 W. 18th St., Chicago, Ill.

Ústřední vzděl. sbor A. O. S. Schůze 3. pondělí v měsíci v úřadovně Výk. výboru. Předseda: Jar. J. Zmrhal, 2426 S. Sawyer Ave., Chicago 23, Ill.; vzdělávatel: Jarka Kořař, 3122 S. Clinton Ave., Berwyn, Ill.

Ústřední věstník "Sokol Americký".—Redaktor: Jarka Kořař, 3122 S. Clinton Ave., Berwyn, Ill.

ŽUPA VÝCHODNÍ, NEW YORK, N. Y.

Ústřední výbor. Schůze třetí pondělí v měsíci v Sokolovně, 420-424 E. 71st St., New York, N. Y. Starosta: Josef Gregor, 1317 First Ave., New York City; jednatel: Josef Kolman, 1194 Brook Ave., New York 56, N. Y.

Názeľnictvo: Názeľník Jos. Szama, 425 E. 69th St., N. Y. C.; názeľnice Anna Svátek, 44-09—25th Ave., Astoria 3, L. I., N. Y.

Dopisy, týkající se různých odborů, zaslány bud' tež na jednatele oněch výborů.

ŽUPA SEVEROVÝCHODNÍ, CLEVELAND, O.

Výkonný výbor župy Severovýchodní. Starosta: Jan Tichý, 6114 Ridge Rd.; jednatel: Anton Svoboda, 5286 Broadway. Schůze 2. sobotu v měsíci v Sokole Čech-Havlíček na Wendell Ave.

Názeľnictvo mužů: Názeľník: Frank Krátký; jednatel: Fr. Kunáček, 3438 W. 98th St. Schůze konají se poslední pondělí v měsíci v 8 hod. večer v sokolovně na Wendell Avenue.

Názeľnictvo žen: Schůze každé 2. pondělí v měsíci v 8 hod. večer v Sokole Čech-Havlíček na Wendell Ave. Názeľnice: Vlasta Šebková, 3539 Hildana Road; místonázeľnice: Ann Škoda a Eliška Pešková; vedoucí dorostenek: Cecilie Antoř; vedoucí žákyň: Máňa Šima; vedoucí her a jednatelka: Vivan Laclna, 3241 W. 44th St.

Vzdělávací sbor župy Severovýchodní: Vzdělávatel: Anton Svoboda, 5286 Broadway. Župní orgán, "Věstník sokolské župy Severovýchodní", měsíčník, 15501 Broadway, Bedford, Ohio. Redaktor: Voltaire H. Žižka, 3472 W. 126th St., Cleveland, O.

ŽUPA STŘEDNÍ, CHICAGO, ILL.

Ústřední výbor: Schůze každou 3. středu v měsíci v Sokole Chicago, 2345 S. Kedzie Ave. Starosta: Břetislav Vanek, 5445 S. Kedzie Ave.; náměstkovi: Máňa Radvanovská; jednatelka: Clara Štichová, 1438 S. 61st Ct., Cicero, Ill.; pokladník: Jos. Brouk, 2345 S. 56th Ave., Cicero, Ill.

Názeľnictvo župy Střední koná schůze každou první středu v měsíci v 8 hodin večer v Sokole

Chicago, 2345 S. Kedzie Ave. Názeľník: Joseph Regner, 2522 S. Hamlin Ave.; I. místonázeľník: Ed. Linhart, 2424 S. 56th Ave., Cicero, Ill.; II. místonázeľník: George Kalas, 2545 S. Hamlin Ave., Chicago, Ill.; jednatel: Frank Verel, 1342 S. 61st Ave., Cicero, Ill. Členové názeľnictva:

Názeľnictvo žen župy Střední: Schůze se konají každý 2. pátek v měsíci v 8 hodin večer, v Sokole Chicago. Názeľnice: May Konečná, 1833 S. 56th Ct., Cicero, Ill.; I. místonázeľnice a vedoucí dorostenek: Lillian Šrámková, 3212 S. Harding Ave.; II. místonázeľnice a vedoucí žactva: Zdeňka Tínlára, 2111 S. 59th Ct., Cicero, Ill.; zapisovatelka: Máňa Jeníček, 3423 S. Euclid Ave., Berwyn, Ill. Členky názeľnictva: Marie Fuka, Irene Marek, Mildred Svoboda, Bobbie Růžička, Rose Lejhanec, Blanche Tuma, Violet Doubek, Eleanor Navrátil.

Vzdělávací sbor župy Střední: Předseda:

ŽUPA ZÁPADNÍ, OMAHA, NEB.

Ústřední výbor koná své schůze každé druhé pondělí v 8 hodin večer v síni Těl. Jed. Sokol Omaha, S. 13th St., Omaha, Neb. Starosta: Š. Rokšek, 1932 S. 16th St.; jednatel: Jos. Tománek, 1708 "B" St., Omaha, Neb.

Názeľnictvo. Názeľník: Fr. Kopecký, 2401 "Q" St.; názeľnice: Frances Hulač, 5324 Seward St. Schůze 1. středu v měsíci večer.

Vzdělávací sbor: Š. Rokšek, 1932 S. 16th St., předseda.

ŽUPA SEVERNÍ, ST. PAUL, MINN.

Ústřední výbor: Schůze každý první pátek v měsíci v síni C.S.P.S. v 8 hod. večer v St. Paul. Starosta: Josef Pavlíček, 1767 Juliet Ave., St. Paul 5, Minn.; jednatel: Frank R. Vaněk, 1245 Lincoln Ave., St. Paul; názeľník: Frank Verner, 989 Scheffer Ave., St. Paul; názeľnice: Mildred Pleva, 487 St. Clair St.; vzdělávací odbor: Marie Svannhauser, 957 Scheffer St.

ŽUPA JIŽNÍ, DALLAS, TEXAS.

Ústřední výbor v Dallas, Tex.: Starosta Ben Převrátil, 7923 Dayton Ave.; jednatel Anton Kos, 5731 Mercedes St.; pokladník: Will. A. Nesuda, 3522 Frank Ave. Schůze 4. pátek večer v Sokolovně na 3706 Carl St. Všechny dopisy zasílejte pouze na jednatele.

Názeľnictvo: Názeľník Josef Kos, Ennis Market, Ennis, Texas; názeľnice Mary Filipec, 3104 S. Boulevard., Dallas, Texas.

Vzdělávací sbor: Vzdělávatel Joseph Vytopil, Ennis, Tex., Fr. Rendl, 2022—2nd Ave., Dallas, Tex.

ŽUPA PACIFICKÁ, SAN FRANCISCO, CAL.

Ústřední výbor: Starosta: Volja Pláčil, 1212 Page St., San Francisco 17, Cal.; jednatel: Jos. Čížkovský, 650 Sanchez St. Schůze se konají v Sokol Hall, 739 Page St., každé 3. pondělí v měsíci v 8 hodin večer.

Názeľnictvo. Názeľník: F. Vítěk, 1435 Thousand Oak Blvd., Albany, Cal.; názeľnice: O. Prince, 424 W. Almond St., Compton, Cal.

Vzdělávací sbor: Vzdělávatel a dopisovatel: Jose Čížkovský, 650 Sanchez St., San Francisco 14, Cal.